

Śródroczne skrócone skonsolidowane
sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej
Fortis Bank Polska Spółka Akcyjna
za pierwsze półrocze 2009 roku

FORTIS BANK

Spis treści

Spis treści.....	2
1. Wybrane dane finansowe.....	3
2. Skonsolidowane sprawozdanie Grupy Kapitałowej Fortis Bank Polska SA	4
Noty objaśniające do sprawozdania finansowego	8
3. Dane informacyjne o Grupie Kapitałowej Fortis Bank Polska SA.....	8
4. Zasady rachunkowości.....	10
5. Porównywalność z opublikowanymi wcześniej raportami	25
6. Sprawozdawczość w ramach segmentów.....	27
7. Dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego rachunku zysków i strat.....	29
8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	32
9. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu.....	33
10. Należności	34
11. Inwestycje – dostępne do sprzedaży	36
12. Zobowiązania.....	37
13. Zobowiązania podporządkowane	38
14. Informacja o transakcjach z podmiotami powiązanymi	39
15. Zarządzanie ryzykiem.....	44
16. Wydarzenia po dniu bilansowym	52
17. Inne istotne informacje	54

1. Wybrane dane finansowe

Wybrane skonsolidowane dane finansowe	W tys. PLN		W tys. EUR	
	30.06.2009	30.06.2008	30.06.2009	30.06.2008
	roku (narastająco)	roku (narastająco)	roku (narastająco)	roku (narastająco)
Przychody z tytułu odsetek	415 243	467 186	91 900	134 341
Przychody z tytułu prowizji	66 398	104 300	14 695	29 992
Razem przychody netto	165 050	355 181	36 528	102 134
Wynik brutto	-275 828	152 361	-61 046	43 812
Wynik netto	-231 938	122 885	-51 332	35 336
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 261 530	871 616	279 198	250 637
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-1 072 841	-800 021	-237 438	-230 050
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	349 097	845 797	77 261	243 213
Przepływy pieniężne netto razem	537 786	917 392	119 021	263 800
Aktywa razem	20 062 512	18 377 926	4 488 659	5 479 079
Zobowiązania wobec banków	994 690	3 896 751	222 546	1 161 753
Zobowiązania wobec klientów	8 169 303	7 101 550	1 827 748	2 117 211
Kredyty i pożyczki otrzymane	8 294 839	5 183 433	1 855 835	1 545 356
Kapitały własne	986 685	1 271 356	220 755	379 034
Liczba akcji	16 771 180	16 771 180		
Wartość księgowa na 1 akcję (w PLN / EUR)	58,83	75,81	13,16	22,60
Rozwodniona wartość księgowa na 1 akcję (w PLN / EUR)	58,83	75,81	13,16	22,60
Współczynnik adekwatności kapitałowej	9,50%	11,01%		
Podstawowy zysk/strata przypadający na jedną akcję (PLN/EUR)	-13,83	7,33	-3,06	2,11
Rozwodniony zysk/strata przypadający na jedną akcję (PLN/EUR)	-13,83	7,33	-3,06	2,11

Podstawowe pozycje bilansu, rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych sprawozdania finansowego za pierwsze półrocze 2009 roku i porównawcze dane finansowe za pierwsze półrocze 2008 roku przeliczone zostały na EURO według następujących zasad:

- pozycje aktywów i pasywów bilansu oraz wartość księgową na 1 akcję na koniec pierwszego półrocza 2009 roku przeliczono na EURO według średniego kursu obowiązującego na dzień 30 czerwca 2009 roku, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu 30 czerwca 2009 roku, tj. 1 EUR = 4,4696 PLN; dane porównawcze na koniec pierwszego półrocza 2008 roku zostały przeliczone na EURO według średniego kursu obowiązującego na dzień 30 czerwca 2008 roku, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu 30 czerwca 2008 roku, tj. 1 EUR = 3,3542 PLN;
- pozycje rachunku zysków i strat, rachunku przepływów pieniężnych oraz zysk na akcję na koniec pierwszego półrocza 2009 roku przeliczono na EURO według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatnie dni miesiący od stycznia do czerwca 2009 roku, tj. 1 EUR = 4,5184 PLN; dane porównawcze na koniec pierwszego półrocza 2008 roku zostały przeliczone na EURO według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatnie dni miesiący od stycznia do czerwca 2008 roku, tj. 1 EUR = 3,4776 PLN.

2. Skonsolidowane sprawozdanie Grupy Kapitałowej Fortis Bank Polska SA

Skonsolidowany rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	Noty	1.01.2009 - 30.06.2009	1.01.2008 - 30.06.2008
Przychody z tytułu odsetek	7.1	415 243	467 186
Koszty z tytułu odsetek	7.2	-236 110	-284 051
Wynik z tytułu odsetek		179 133	183 135
Przychody z tytułu prowizji	7.3	66 398	104 300
Koszty z tytułu prowizji	7.4	-5 989	-6 038
Wynik z tytułu prowizji		60 409	98 262
Dywidendy i inne przychody z tytułu inwestycji		-	-
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu	7.5	-88 850	66 273
Wynik na operacjach aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży		6 300	-
Wynik na transakcjach zabezpieczających		-	56
Pozostałe przychody		8 058	7 455
Razem przychody netto		165 050	355 181
Koszty osobowe		-86 560	-95 575
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych		-21 432	-17 256
Pozostałe koszty	7.6	-77 191	-66 076
Odpisy netto z tytułu utraty wartości	7.7	-255 695	-23 913
Wynik brutto		-275 828	152 361
Podatek dochodowy		43 890	-29 476
Wynik netto		-231 938	122 885
Skonsolidowany zysk przypadający na jedną akcję	7.8		
Wynik netto (w tys PLN)		-231 938	122 885
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		16 771 180	16 771 180
Zysk/strata na jedną akcję zwykłą (w PLN)		-13,83	7,33
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych		16 771 180	16 771 180
Rozwodniony zysk/strata na jedną akcję zwykłą (w PLN)		-13,83	7,33

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów (w tys. PLN)	1.01.2009 - 30.06.2009	1.01.2008 - 31.12.2008	1.01.2008 - 30.06.2008
Wynik roku bieżącego	-231 938	78 496	122 885
Zyski / straty nie ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży)	7 178	-22 655	-7 642
Podatek odroczone - Zyski / straty nie ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-1 363	4 305	1 452
Zyski / straty nie ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży) - netto	5 815	-18 350	-6 190
Zyski / straty netto ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-6 313	3 846	-
Podatek odroczone - Zyski / straty netto ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży)	1 199	-731	-
Zyski / straty ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży) - netto	-5 114	3 115	-
Razem dochody	-231 237	63 261	116 695

Noty zamieszczone na kolejnych stronach stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany bilans (w tys. PLN)	Noty	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
AKTYWA				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	8	2 031 736	1 494 888	1 637 916
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	9	1 171 221	1 372 145	305 977
Należności od banków	10	339 294	606 373	2 001 694
Należności od klientów	10	13 846 427	14 823 117	12 654 281
Inwestycje – dostępne do sprzedaży	11	2 213 465	1 200 836	1 359 103
Rzeczowy majątek trwały		129 801	113 258	117 773
Wartości niematerialne		39 569	26 000	23 815
Aktywa z tytułu podatku odroczonego		192 407	96 717	33 037
Pozostałe aktywa		98 592	135 670	244 330
Razem aktywa		20 062 512	19 869 004	18 377 926
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	9	637 426	961 601	275 438
Zobowiązania wobec banków	12	994 690	2 276 963	3 896 751
Zobowiązania wobec klientów	12	8 169 303	6 368 464	7 101 550
Kredyty i pożyczki otrzymane	12	8 294 839	8 198 200	5 183 433
Zobowiązania podporządkowane	13	670 440	417 240	335 420
Bieżące zobowiązania podatkowe		25 104	57 061	14 691
Pozostałe zobowiązania		270 315	354 679	283 901
Rezerwy		13 710	16 874	15 386
Razem zobowiązania		19 075 827	18 651 082	17 106 570
KAPITAŁY WŁASNE				
Kapitał zakładowy		503 135	503 135	503 135
Kapitał zapasowy		341 878	308 656	308 656
Pozostałe kapitały		390 029	344 983	344 983
Kapitał z aktualizacji wyceny		-17 368	-18 053	-9 008
Zyski zatrzymane		949	705	705
Wynik roku bieżącego		-231 938	78 496	122 885
Razem kapitały własne		986 685	1 217 922	1 271 356
Razem pasywa		20 062 512	19 869 004	18 377 926

Noty zamieszczone na kolejnych stronach stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

**Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym za I półrocze 2009 roku
(w tys. PLN)**

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Wynik roku bieżącego	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Razem kapitały
Stan na 1.01.2009	503 135	308 656	79 201	-	344 983	-18 053	1 217 922
Razem całkowite dochody za I półrocze 2009 roku	-	-	-	-231 938	-	701	-231 237
Podział wyniku z lat ubiegłych	-	33 222	-78 252	-	45 030	-	-
Reklasyfikacja	-	-	-	-	16	-16	-
Stan na 30.06.2009	503 135	341 878	949	-231 938	390 029	-17 368	986 685

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym za 2008 rok (w tys. PLN)

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Wynik roku bieżącego	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Razem Kapitały
Stan na 1.01.2008	503 135	308 656	161 783	-	183 200	-2 818	1 153 956
Korekta konsolidacyjna	-	-	705	-	-	-	705
Skorygowany stan na 1.01.2008	503 135	308 656	162 488	-	183 200	-2 818	1 154 661
Razem całkowite dochody w 2008 roku	-	-	-	78 496	-	-15 235	63 261
Podział wyniku z lat ubiegłych	-	-	-161 783	-	161 783	-	-
Stan na 31.12.2008	503 135	308 656	705	78 496	344 983	-18 053	1 217 922

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym za I półrocze 2008 roku (w tys. PLN)

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Wynik roku bieżącego	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Razem Kapitały
Stan na 1.01.2008	503 135	308 656	161 783	-	183 200	-2 818	1 153 956
Korekta konsolidacyjna	-	-	705	-	-	-	705
Skorygowany stan na 1.01.2008	503 135	308 656	162 488	-	183 200	-2 818	1 154 661
Razem całkowite dochody za I półrocze 2008 roku	-	-	-	122 885	-	-6 190	116 695
Podział wyniku z lat ubiegłych	-	-	-161 783	-	161 783	-	-
Stan na 30.06.2008	503 135	308 656	705	122 885	344 983	-9 008	1 271 356

Noty zamieszczone na kolejnych stronach stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych (w tys. PLN)	01.01.2009 - 30.06.2009	01.01.2008 - 31.12.2008	01.01.2008 - 30.06.2008
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto, stan na początek okresu	1 495 348	711 109	711 109
Korekta konsolidacyjna	-	11 385	11 385
Skorygowane środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto, stan na początek okresu	1 495 348	722 494	722 494
Zysk/strata brutto	-275 828	102 974	152 361
Korekty z tytułu:	1 537 358	-2 073 746	719 255
Amortyzacja	21 432	38 470	17 256
Odpisy z tytułu utraty wartości	260 751	66 495	22 310
Zysk/strata z tytułu działalności inwestycyjnej	9 744	3 499	1 927
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań operacyjnych:	1 329 188	-2 124 934	718 725
- aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-123 251	-358 624	21 381
- należności od banków	267 027	477 913	-917 532
- należności od klientów	717 273	-3 692 514	-1 479 526
- zmiana stanu inwestycji dostępnych do sprzedaży	-375	-5 385	-4 286
- zobowiązania wobec banków	-1 282 273	48 214	1 667 640
- zobowiązania wobec klientów	1 800 839	71 194	804 280
- zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych	742	1 117 622	670 840
- zobowiązania z tytułu pożyczki podporządkowanej	-	59 040	-22 780
- pozostałe aktywa i zobowiązania	-50 794	157 606	-21 292
Podatek dochodowy (bieżący i odroczone)	-83 757	-57 276	-40 963
Przepływy z działalności operacyjnej netto	1 261 530	-1 970 772	871 616
Nabycie inwestycji dostępnych do sprzedaży	-7 388 950	-1 185 781	-775 926
Nabycie składników majątku trwałego i wartości niematerialnych	-61 902	-45 310	-23 690
Zbycie inwestycji dostępnych do sprzedaży	6 377 397	560 176	-
Zbycie składników majątku trwałego	1 289	2 628	539
Inne wydatki inwestycyjne	-675	-1 869	-944
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej netto	-1 072 841	-670 156	-800 021
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	253 200	-	-
Zwiększenie stanu kredytów i pożyczek	1 822 817	5 405 496	982 629
Splata kredytów i pożyczek	-1 726 920	-1 991 714	-136 832
Przepływy pieniężne z działalności finansowej netto	349 097	3 413 782	845 797
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto, stan na koniec okresu (Nota 8)	2 033 134	1 495 348	1 639 886
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	537 786	772 854	917 392

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

Noty zamieszczone na kolejnych stronach stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające do sprawozdania finansowego

3. Dane informacyjne o Grupie Kapitałowej Fortis Bank Polska SA

Podstawowe dane o emitencie

Fortis Bank Polska Spółka Akcyjna („Bank”) z siedzibą w Warszawie, przy ul. Suwak 3, został wpisany do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000006421.

Bankowi nadano numer statystyczny REGON 00391597 oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP) 676-007-83-01.

Bank jest spółką o nieoznaczonym czasie działania, a jego działalność nie ma charakteru sezonowego ani cyklicznego.

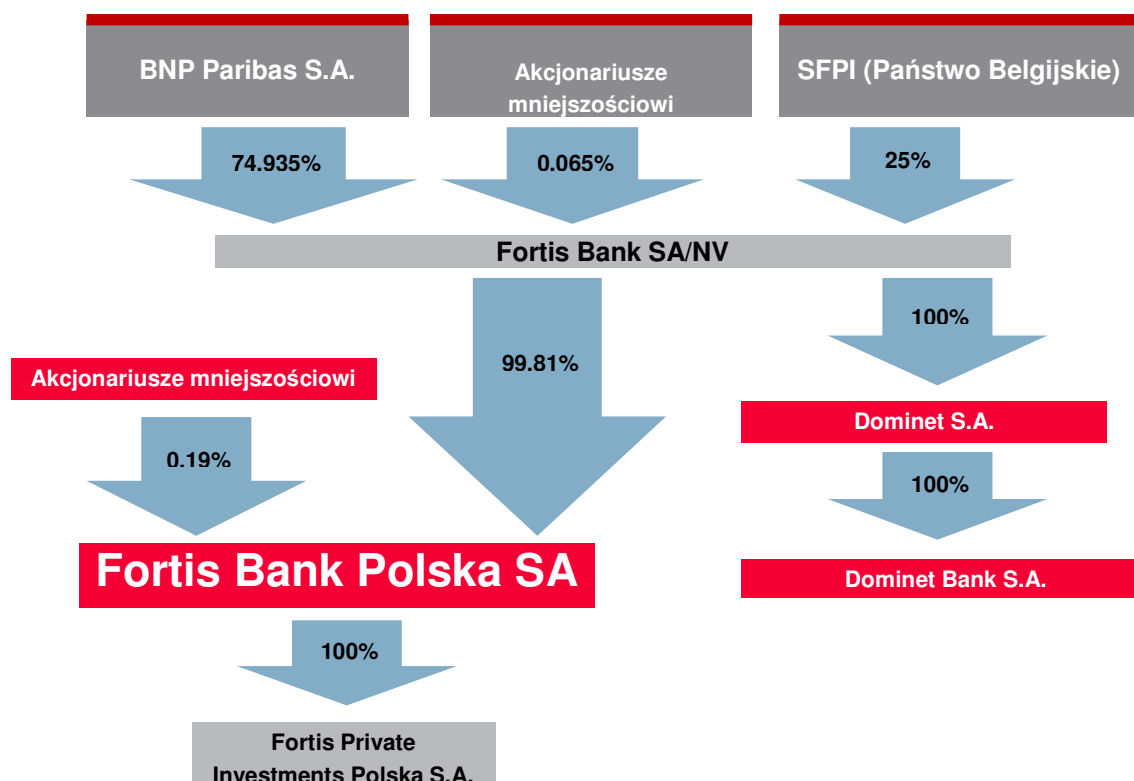
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Fortis Bank Polska SA za 2008 rok zawiera dane Banku oraz spółki zależnej Fortis Private Investments Polska S.A. (razem określanych jako Grupa).

Struktura Grupy

Na dzień 30 czerwca 2009 roku Bank był częścią międzynarodowej grupy bankowej, w której jednostką dominującą najwyższego szczebla był BNP Paribas SA z siedzibą w Paryżu. Bezpośrednim podmiotem dominującym dla Banku pozostaje Fortis Bank SA/NV z siedzibą w Brukseli.

Fortis Bank Polska SA jest podmiotem dominującym w stosunku do spółki zależnej Fortis Private Investments Polska S.A., w której posiada 100% udziałów. Fortis Private Investments Polska S.A. z siedzibą w Warszawie, przy ul. Fredry 8, jest zarejestrowany w Sądzie Rejonowym dla miasta stołecznego Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000031121. Spółce nadano numer statystyczny REGON 012557199 oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP) 526-02-10-808.

Poniższy schemat przedstawia umiejscowienie Fortis Bank Polska SA w grupie Fortis Bank.

Przedmiot działalności Grupy

Przedmiotem działania Grupy jest wykonywanie czynności bankowych, zarówno w złotych, jak i w walutach obcych, dla krajowych i zagranicznych osób fizycznych i prawnych, a także dla innych organizacji nieposiadających osobowości prawnej oraz prowadzenie działalności maklerskiej.

4. Zasady rachunkowości

Podstawa prezentacji

Oświadczenie o zgodności z MSSF

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie Banku zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” (MSR 34), który został zatwierdzony przez Unię Europejską i innymi obowiązującymi przepisami. Niniejsze sprawozdanie nie zawiera wszystkich informacji wymaganych dla rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w związku z tym winno być czytane w połączeniu ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej Fortis Bank Polska S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Fortis Bank Polska S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 jest dostępne na stronie internetowej Banku www.fortisbank.com.pl.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dziennik Ustaw Nr 33/2009 r., poz. 259) Bank jest zobowiązany do publikowania wyniku finansowego za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2009, który jest uznany za bieżący śródroczny okres sprawozdawczy.

Niniejsze skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku w dniu 3 sierpnia 2009 roku

Nowe standardy i interpretacje oraz zmiany do standardów lub interpretacji, które nie są jeszcze obowiązujące i nie zostały wcześniej zastosowane:

Poniższe standardy (interpretacje) wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej) na dzień 30 czerwca 2009 roku nie weszły jeszcze w życie:

- Zmiany do MSSF 3 Połączenia jednostek gospodarczych i MSR 27 Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe, obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się w lub po 01 lipca 2009 roku;
- Zmiany do MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena, obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się w lub po 01 lipca 2009 roku;
- Interpretacja KIMSF 17 Przekazanie aktywów niegotówkowych właścicielom, obowiązująca dla okresów rocznych rozpoczynających się w lub po 01 lipca 2009 roku.

Pozostałe standardy i interpretacje, które nie weszły w życie (nie wymienione teraz w sprawozdaniu finansowym) nie są istotne z punktu widzenia działalności Grupy, Grupa nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania standardów i interpretacji, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym. Zdaniem Zarządu Banku implementacja nowych standardów i interpretacji nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Podstawy sporządzenia sprawozdania

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości.

Zarządowi Banku nie są znane okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości.

Śródroczne Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych, aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które zostały wycenione w wartości godziwej, jak również aktywów przeznaczonych do sprzedaży, które wycenia się w kwocie niższej z ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł). Walutą funkcjonalną jest złoty polski.

W ciągu bieżącego okresu sprawozdawczego Grupa nie wprowadziła istotnych zmian do stosowanych zasad rachunkowości. Od 1 stycznia 2009 roku Grupa prezentuje informacje na temat segmentów zgodnie z wymogami MSSF 8, ponadto od 1 stycznia 2009 roku Grupa zastosowała zmiany do MSR 1 „Prezentacja Sprawozdań Finansowych” wprowadzając sprawozdanie z całkowitych dochodów.

Dane porównawcze

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały zaprezentowane skonsolidowane dane Fortis Bank Polska SA i jednostki zależnej Fortis Private Investments Polska S.A. za okres od 1.01.2009 do 30.06.2009 roku i na dzień 30.06.2009 roku oraz skonsolidowane dane porównawcze za okres od 1.01.2008 do 30.06.2008 roku i od 1.01.2008 do 31.12.2008 oraz na dzień 30.06.2008 roku i 31.12.2008 roku.

Podstawy konsolidacji

Jednostkami zależnymi są te podmioty, które są kontrolowane przez Fortis Bank Polska SA (będący jednostką dominującą). Kontrola ta istnieje wówczas, gdy Bank ma bezpośredni lub pośredni wpływ na politykę finansową i operacyjną podmiotu, który pozwala mu na osiąganie korzyści ekonomicznych z działalności tego podmiotu. O sprawowaniu kontroli można mówić również wtedy, gdy Bank posiada połowę lub mniej praw głosu w danej jednostce gospodarczej i jeżeli:

- dysponuje więcej niż połową praw głosu na mocy umowy z innymi inwestorami,
- posiada zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki gospodarczej na mocy statutu lub umowy,
- posiada zdolność mianowania lub odwoływania większości członków zarządu lub odpowiadającego mu organu, gdzie taki zarząd lub organ sprawuje kontrolę nad jednostką.

Grupa stosuje metodę nabycia przy rozliczaniu zakupu jednostek zależnych. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem.

Spółka zależna objęta jest konsolidacją metodą pełną. Proces konsolidacji jednostek metodą pełną polega na sumowaniu poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego Banku i jednostek zależnych w pełnej wysokości oraz dokonaniu odpowiednich korekt i wyłączeń konsolidacyjnych. Przy konsolidacji bilansów metodą pełną sumowaniu podlegają wszystkie pozycje aktywów i zobowiązań jednostki zależnej i jednostki dominującej w pełnej wysokości, bez względu na to, w jakiej części jednostka dominująca jest właścicielem jednostki zależnej.

W procesie konsolidacji wyłączeniu podlega wartość bilansowa inwestycji jednostki dominującej w jednostce zależnej oraz część kapitału własnego jednostki zależnej odpowiadająca udziałowi jednostki dominującej.

Nadwyżka ceny nabycia nad wartością godziwą udziału Grupy w nabytych aktywach netto jest rozpoznawana jako wartość firmy i wykazywana w aktywach skonsolidowanego bilansu.

W sytuacji, gdy cena nabycia jest niższa od wartości godziwej udziału w przejętych aktywach netto, różnica jest rozpoznawana bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Należności i zobowiązania oraz transakcje wewnątrzgrupowe, niezrealizowane przychody i koszty wynikające z transakcji z jednostką zależną są eliminowane przy sporządzeniu sprawozdania skonsolidowanego.

Jednostki wchodzące w skład Grupy stosują jednolite zasady rachunkowości.

Na podstawie MSR 27, w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Fortis Bank Polska SA za pierwsze półrocze 2009 roku konsolidacją pełną objęta jest następująca jednostka zależna:

- Fortis Private Investments Polska S.A.

Wartości szacunkowe

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane kwoty aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów. Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach.

Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i pasywów. Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych. Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub w okresie, w którym dokonano zmiany i okresach przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

Wartość godziwa

Wartość godziwą instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnym rynku ustala się stosując modele wyceny z wykorzystaniem rynkowej krzywej dochodowości. Część zmiennych wykorzystywanych w takich modelach wymaga zastosowania eksperckich szacunków. Zmiana zastosowanych modeli lub inne oszacowanie zmiennych mogłyby mieć

wpływ na oszacowanie wartości godziwych wyznaczonych przy wykorzystaniu tych modeli. Przy szacowaniu wartości godziwych Grupa uwzględnia ryzyko kredytowe klientów stosując wypracowaną metodologię korekty wyceny do wartości godziwej z tego tytułu, opisaną w części „Wartość godziwa instrumentów finansowych”. Najistotniejszym parametrem nie pochodzącym z aktywnego rynku i wykorzystywanym przez Bank do wyceny instrumentów finansowych jest komponent ryzyka kontrahenta. W związku ze znaczącym wzrostem ryzyka kontrahenta, Bank dokonał dodatkowego oszacowania poziomu tego ryzyka występującego w zawartych z klientami transakcjach na instrumentach pochodnych, w tym opcjach walutowych. Oszacowanie to zostało przeprowadzone na dzień bilansowy przyjmując poziom wycen instrumentów pochodnych z tego dnia i z uwzględnieniem oceny ryzyka na ten dzień. Bank regularnie monitoruje poziom ryzyka związanego z zawartymi transakcjami na instrumentach pochodnych. Głównymi czynnikami wpływającymi na zmiany szacunków w zakresie ryzyka kontrahenta są:

- zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych skorelowane między innymi z poziomem kursów walut oraz stóp procentowych,
- zmiany w zakresie ryzyka kredytowego kontrahentów.

Biorąc pod uwagę silną zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność w zakresie dokonanych szacunków.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych

Grupa dokonuje przeglądu portfela kredytowego pod kątem utraty wartości w okresach miesięcznych. Dokonując oszacowania odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości, ocenia czy wystąpiły przesłanki utraty wartości dla składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Katalog przesłanek utraty wartości obejmuje zdarzenia określone zarówno pod względem ilościowym (np. opóźnienia lub brak spłaty wymagalnej części zobowiązań kredytobiorcy) jak i jakościowym (np. znaczące pogorszenie się sytuacji ekonomicznej – finansowej kredytobiorcy odzwierciedlone poprzez spadek ratingu wewnętrznego poniżej określonego poziomu). Katalog przesłanek zawiera gradację ich istotności, o wystąpieniu utraty wartości może świadczyć jedna lub kombinacja kilku przesłanek.

Aktywa finansowe, w stosunku do których stwierdzono wystąpienie przesłanek utraty wartości, podlegają następnie procesowi oszacowania odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości. W ramach tego procesu szacowane są przyszłe przepływy pieniężne z tytułu takich należności.

Szacunki takie dla należności od podmiotów gospodarczych, których zaangażowanie przekracza łącznie (jeden klient) równowartość 50 tys. EUR dokonywane są w oparciu o indywidualną analizę przyszłych przepływów pieniężnych (analiza indywidualna).

Dla pozostałych należności (klienci indywidualni oraz podmioty gospodarcze o zaangażowaniu nie przekraczającym progu 50 tys. EUR) szacunki dokonywane są na podstawie parametrów odzyskiwalności, określonych modelowo dla poszczególnych homogenicznych portfeli kredytowych oraz rodzajów zabezpieczeń kredytowych (analiza portfelowa).

Parametry odzyskiwalności modeli poszczególnych portfeli zostały wyznaczone w oparciu o historyczne doświadczenia strat kredytowych oraz w oparciu o oceny eksperckie. Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których następują, są poddawane okresowym przeglądom w celu zmniejszenia różnicy pomiędzy szacunkową, a rzeczywistą wartością strat.

W przypadku, gdy nie wystąpiły przesłanki utraty wartości należności, jest ona włączana do portfela o podobnej charakterystyce i bierze udział w portfelowej analizie utraty wartości mającej na celu wyznaczenie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości na poniesione, lecz nie zidentyfikowane straty (IBNR).

Szacunek wysokości odpisu z tego tytułu, dokonywany jest w oparciu o historyczne wzory strat charakteryzujące daną część portfela. Modele statystyczne oraz wykorzystywane w nich parametry podlegają okresowym przeglądom, a uzyskane wyniki podlegają walidacji poprzez porównanie z rzeczywistymi stratami.

W przypadku stwierdzenia obiektywnych przesłanek świadczących o utracie wartości aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, skumulowane straty ujęte dotychczas w kapitale własnym wyksięguje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat, nawet jeśli składnik aktywów finansowych nie został wyłączony z bilansu. Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) a bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat.

Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych

Składnik aktywów niefinansowych traci wartość w przypadku, gdy jego wartość księgowa jest wyższa od wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna stanowi wyższą spośród wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży oraz wartości użytkowej.

Wyznaczenie wartości użytkowej wiąże się z przeprowadzeniem przez Grupę szacunków wartości przyszłych przepływów pieniężnych, oczekiwanych z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów i ze zdyskontowaniem tych wartości.

Okresy użytkowania i wartości końcowe

Okres użytkowania jest przedziałem czasu, w którym, według przewidywań, składnik rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych będzie użytkowany przez Grupę.

Wartością końcową składnika rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych jest kwota, jaką Grupa zgodnie ze swoimi przewidywaniami mogłaby uzyskać obecnie uwzględniając taki wiek i stan składnika rzeczowego majątku trwałego lub wartości niematerialnych, jaki będzie na koniec jego ekonomicznego użytkowania, po pomniejszeniu o szacowane koszty zbycia.

Inne wartości szacunkowe

Grupa wyznaczyła wysokość rezerw związanych z długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi na podstawie wyceny aktuarialnej.

Rezerwy na ryzyko prawne wyliczane są na podstawie szacowanej kwoty zobowiązania Grupy w przypadku niepomyślnego zakończenia sprawy sądowej i prawdopodobieństwa niepomyślnego zakończenia sprawy.

Poza wskazanymi powyżej wartościami szacunkowymi Grupa dokonuje również innych subiektywnych ocen w trakcie procesu wprowadzania polityki rachunkowości (np. w stosunku do klasyfikacji aktywów finansowych do kategorii wymaganej przez MSR 39). Ocenę dokonywane przez Grupę mają wpływ na prezentację w sprawozdaniu finansowym oraz wyniki finansowe.

Waluty obce

Transakcje w walutach obcych są rozliczane przy zastosowaniu kursu wymiany obowiązującego w dniu rozliczenia transakcji. Nierozliczone salda pozycji pieniężnych w walutach obcych na koniec okresu sprawozdawczego są przeliczane według kursu wymiany obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego. Pozycje niepieniężne ewidencjonowane według kosztu historycznego są przeliczane według historycznego kursu wymiany z dnia transakcji. Różnice kursowe wynikające z rozliczeń zobowiązań związanych z nabyciem składnika aktywów są ujmowane jako przychód lub koszt w okresie, w którym powstały.

Aktywa i zobowiązania finansowe

Zasady ujmowania i wyłączenia aktywów i zobowiązań finansowych z bilansu

Grupa ujmuje w bilansie składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w przypadku, gdy staje się stroną umowy takiego instrumentu.

Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży aktywów finansowych ujmuje się w dacie zawarcia transakcji stanowiącej datę zobowiązania się Grupy do nabycia lub sprzedaży danego składnika aktywów finansowych.

Standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży aktywów finansowych stanowią transakcje, których warunki umowy wymagają dostarczenia składnika aktywów w okresie wynikającym z obowiązujących regulacji lub konwencji przyjętych na danym rynku.

Standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży dotyczą w szczególności transakcji walutowych FX spot, depozytowo – lokacyjnych transakcji oraz transakcji kupna i sprzedaży papierów wartościowych, gdzie zwyczajowo pomiędzy dniem zawarcia transakcji, a dniem jej rozliczenia upływają dwa dni robocze.

Grupa wyłącza składnik aktywów finansowych z bilansu w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie gdy Grupa przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych w transakcji, w której Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane ze składnikiem aktywów finansowych.

Klasyfikacja i wycena

Instrumenty finansowe wycenia się początkowo w wartości godziwej, skorygowanej (w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego nie klasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy) o istotne koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

W terminie późniejszym aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz dostępne do sprzedaży są wyceniane do wartości godziwej z wyjątkiem takich kapitałowych aktywów dostępnych do sprzedaży, które nie są notowane na aktywnym rynku i których wartość godziwa nie może być ustalona w sposób wiarygodny.

Dyskonto, premia, wszelkie opłaty i prowizje wchodzące w skład wewnętrznej stopy zwrotu instrumentu wraz z inkrementalnymi kosztami transakcji są rozpoznawane w wartości początkowej instrumentu finansowego i amortyzowane przez ekonomiczny okres życia instrumentu.

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- a) aktywa finansowe, które Grupa zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat;
- b) aktywa finansowe wyznaczone przez Grupę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży.

Pożyczki i należności w momencie początkowego ujęcia wycenia się w wartości godziwej z uwzględnieniem kosztów transakcyjnych.

Po początkowym ujęciu pożyczki i należności wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Do kategorii pożyczek i należności Grupa klasyfikuje należności od banków i należności od klientów.

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności stanowią aktywa finansowe z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie zapadalności, które nie są instrumentami pochodnymi, wobec których jednostka ma stanowczy zamiar i możliwość utrzymania ich do terminu zapadalności.

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wyceniane są w momencie początkowego ujęcia w wartości godziwej z uwzględnieniem kosztów transakcyjnych.

Po początkowym ujęciu, inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności, wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Grupa nie klasyfikuje aktywów finansowych jako utrzymywane do terminu zapadalności.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat stanowią aktywa:

- a) zakwalifikowane przy początkowym ujęciu jako przeznaczone do obrotu jeśli zostały nabyte głównie w celu sprzedaży w bliskim terminie;
- b) będące częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i w celu generowania zysków w krótkim okresie;
- c) będące instrumentami pochodnymi (z wyjątkiem instrumentów pochodnych stanowiących efektywne instrumenty zabezpieczające); lub
- d) wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Do tej kategorii aktywów finansowych Grupa zalicza aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, w szczególności:

- a) papiery wartościowe przeznaczone do obrotu;
- b) instrumenty pochodne (za wyjątkiem instrumentów pochodnych stanowiących efektywne instrumenty zabezpieczające);

Grupa nie wyznaczyła przy początkowym ujęciu aktywów jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży stanowią aktywa niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zakwalifikowane przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży lub aktywa niebędące:

- a) pożyczkami i należnościami;
- b) inwestycjami utrzymywanymi do terminu zapadalności;
- c) aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych zaliczonych do kategorii dostępnych do sprzedaży ujmuje się bezpośrednio w kapitale z aktualizacji wyceny, poprzez zestawienie zmian w kapitale własnym, za wyjątkiem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz różnic kursowych dotyczących pieniężnych aktywów finansowych, do momentu wyłączenia składnika aktywów finansowych z bilansu, kiedy skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w kapitale własnym ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Przychody odsetkowe od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wyliczane są przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i ujmowane w rachunku zysków i strat.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat stanowią zobowiązania:

- a) zakwalifikowane przy początkowym ujęciu jako przeznaczone do obrotu jeśli zostały zaciągnięte głównie w celu odkupienia w bliskim terminie;
- b) będące częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i w celu generowania zysków w krótkim okresie; lub
- c) będące instrumentami pochodnymi (z wyjątkiem instrumentów pochodnych stanowiących efektywne instrumenty zabezpieczające).

Do tej kategorii zobowiązań finansowych Grupa zalicza zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, w szczególności:

- a) instrumenty pochodne (za wyjątkiem instrumentów pochodnych stanowiących efektywne instrumenty zabezpieczające);
- b) zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych.

Pozostałe zobowiązania finansowe.

Pozostałe zobowiązania finansowe stanowią zobowiązania nie przeznaczone do obrotu i nie wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane są w momencie początkowego ujęcia w wartości godziwej z uwzględnieniem kosztów transakcyjnych.

Po początkowym ujęciu pozostałe zobowiązania finansowe wykazywane są w kwotach wymagających zapłaty według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej.

Do kategorii pozostałych zobowiązań finansowych Grupa klasyfikuje w szczególności:

- a) zobowiązania wobec banków;
- b) zobowiązania wobec klientów;
- c) zobowiązania z tytułu emisji obligacji własnych;
- d) zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwa bilansowych i pozabilansowych instrumentów finansowych jest to cena, za którą można sprzedać pozycję aktywów lub zaspokoić zobowiązania na zasadzie transakcji pomiędzy świadomymi i dobrze poinformowanymi stronami na warunkach rynkowych.

Wartość godziwa instrumentów finansowych jest określona w oparciu o ceny kwotowane na aktywnych rynkach. W przypadku, gdy ceny kwotowane na aktywnych rynkach nie są dostępne, stosowane są techniki wyceny. Techniki wyceny w maksymalnym stopniu wykorzystują dane rynkowe, ale wpływ na nie mają przyjęte założenia, w tym stopy dyskontowe i szacowane przyszłe przepływy pieniężne.

Techniki wyceny obejmują:

- ceny rynkowe porównywalnych inwestycji,

- zdyskontowane przepływy pieniężne,
- modele wyceny opcji,
- metody wyceny złożonych instrumentów finansowych.

Główne metody i założenia stosowane do ustalenia wartości godziwej instrumentów finansowych:

- wartości godziwe papierów wartościowych ustalane są z zastosowaniem cen rynkowych na aktywnych rynkach. Jeżeli ceny kwotowane nie są dostępne z aktywnego rynku, wartość godziwa jest ustalana z zastosowaniem modeli zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta oparte są o krzywe rynkowych stóp procentowych,
- wartości godziwe pochodnych instrumentów finansowych uzyskuje się z aktywnych rynków lub ustala stosując odpowiednio modele zdyskontowanych przepływów pieniężnych i modele wyceny opcji,
- wartości godziwe kredytów ustalane są z zastosowaniem modeli zdyskontowanych przepływów pieniężnych oparte o bieżące stopy procentowe dla podobnego rodzaju kredytów. Dla kredytów o zmiennym oprocentowaniu, o częstym przeliczaniu wartości godziwej są określane w przybliżeniu poprzez wartość bilansową,
- wartości bilansowe są przyjmowane jako przybliżone wartości godziwe dla innych aktywów i zobowiązań finansowych, takich jak krótkoterminowe zobowiązania i należności.

W wycenie instrumentów finansowych Bank uwzględni ryzyko kredytowe klientów stosując wypracowaną metodologię korekty wyceny do wartości godziwej z tego tytułu.

Do wyznaczenia korekty wyceny wartości godziwej instrumentów finansowych Bank stosuje podejście oparte na ocenie ekspozycji naturalnej klientów z uwzględnieniem kontraktów zawartych z innymi bankami oraz ocenie przepływów pieniężnych generowanych przez klientów, które to przepływy mogłyby pokryć wycenę transakcji pochodnych niebędących zabezpieczeniem przepływów w walutach obcych.

Podczas analizy uwzględnia się możliwość zaciągnięcia przez klientów dodatkowego finansowania na pokrycie nierozliczonych transakcji nie będących zabezpieczeniem posiadanych przez nich kontraktów rozliczanych w walutach obcych.

Szacunek korekty wyceny wyznaczany jest z wykorzystaniem przygotowanych w tym celu narzędzi analitycznych z uwzględnieniem kryterium istotności.

Wierzytelności wynikające z zakończonych a niezapłaconych przez klientów instrumentów pochodnych, w dniu zapadalności przenosi się w wartości godziwej (uwzględniającej korektę z tytułu ryzyka kredytowego) do pozycji „Należności od klientów” gdzie następnie są utrzymywane i wyceniane zgodnie z zasadami obowiązującymi dla kategorii „pożyczki i należności”.

Z uwagi na niepewność, wartości rzeczywiste mogą się różnić od szacunkowych.

Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe są kompensowane, a kwota netto wykazywana jest w bilansie, kiedy istnieje prawnie egzekwowalny tytuł prawny do kompensowania ujmowanych kwot i istnieje zamiar rozliczenia na podstawie netto, lub jednoczesnej realizacji aktywów i spłaty zobowiązań.

Grupa nie dokonywała kompensowania, o którym mowa powyżej.

Umowy sprzedaży i odkupu oraz pożyczek papierów wartościowych

Papiery wartościowe, będące przedmiotem umowy odkupu ('repo', 'sell buy back') nie są wyłączone z bilansu. Zobowiązanie wynikające z obowiązku odkupienia składnika aktywów ujmowane jest w zobowiązaniach wobec banków lub zobowiązaniach wobec klientów w zależności od rodzaju kontrahenta. Papiery wartościowe zakupione na podstawie umów odsprzedaży ('reverse repo', 'buy sell back') nie są ujmowane w bilansie. Prawo do otrzymania środków od kontrahenta wykazywane jest w należnościach od banków lub należnościach od klientów, w zależności od rodzaju kontrahenta. Różnica pomiędzy ceną sprzedaży i ceną odkupu traktowana jest jako odsetki i naliczana w okresie trwania umowy z wykorzystaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Jeżeli papiery wartościowe pozyskane w wyniku umowy odsprzedaży ('reverse repo', 'buy sell back') zostaną sprzedane osobom trzecim Grupa ujmuje wpływy ze sprzedaży i zobowiązanie z tytułu zwrotu zabezpieczenia (zobowiązanie z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych). Obowiązek zwrotu zabezpieczenia jest wyceniany według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i klasyfikowany jako zobowiązanie przeznaczone do obrotu.

Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne stanowią instrumenty finansowe, których wartość zmienia się wraz ze zmianą określonej stopy procentowej, ceny instrumentu finansowego, kursu walutowego, indeksu ceny lub stóp czy też innej zmiennej, które nie wymagają początkowej inwestycji netto, których rozliczenie nastąpi w przyszłości, bądź wymagające inwestycji początkowej netto w kwocie niższej niż inwestycja w inne rodzaje kontraktów, a umożliwiające stworzenie analogicznej ekspozycji na ryzyko. W wycenie instrumentów pochodnych uwzględnia się korektę wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego opisaną w punkcie „Wartość godziwa instrumentów finansowych”.

Instrumenty pochodne w Grupie obejmują następujące rodzaje transakcji:

a) Kontrakty IRS

Kontrakty IRS polegają na wymianie płatności odsetkowych opartych na zmiennej rynkowej stopie procentowej w zamian za odsetki naliczone według stałej stopy procentowej uzgodnionej w kontrakcie. Celem ich zawarcia jest zabezpieczenie przed ryzykiem stóp procentowych oraz osiąganie zysków z krótkoterminowych zmian cen.

Kontrakty IRS wyceniane są do wartości godziwej z wykorzystaniem modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych w oparciu o czynniki dyskontowe oszacowane na podstawie rynkowej krzywej dochodowości z dnia wyceny. Wyniki wyceny odnoszone są do wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

b) Kontrakty FX forward

Kontrakty FX forward polegają na terminowym kupnie (sprzedaży) waluty po kursie ustalonym w dniu zawarcia transakcji. Celem ich zawarcia jest zabezpieczenie przed ryzykiem kursowym oraz utrzymywanie płynności, a także osiąganie zysków z krótkoterminowych zmian cen.

Kontrakty FX forward wyceniane są do wartości godziwej z wykorzystaniem metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wartość godziwa ustalana jest poprzez porównanie bieżących przepływów pieniężnych przeliczonych na równowartość w PLN. Wyniki wyceny odnoszone są do wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

c) Kontrakty FX swap

Kontrakty FX swap polegają na równoczesnym natychmiastowym kupnie (sprzedaży) waluty oraz jej terminowej odsprzedaży (odkupie) po kursie ustalonym w dniu zawarcia transakcji. Transakcje mogą być zawierane jako połączenie transakcji z datą waluty równą dacie transakcji i z jednoczesną transakcją odwrotną na datę waluty następnego dnia. Celem ich zawarcia jest regulowanie płynności oraz zabezpieczanie przed ryzykiem kursowym portfela kredytów walutowych Grupy, a także osiąganie zysków z krótkoterminowych zmian cen.

Kontrakty FX swap wyceniane są do wartości godziwej z wykorzystaniem metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wartość godziwa ustalana jest poprzez porównanie bieżących przepływów pieniężnych przeliczonych na równowartość w PLN. Wyniki wyceny odnoszone są do wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

d) Opcje na stopę procentową

Opcje na stopę procentową polegają na nabyciu (sprzedaży) prawa do otrzymania kwoty rozliczenia w zamian za zapłaconą (otrzymaną) premię. W zależności od rodzaju opcji (cap/floor) kontrahent otrzymuje w określonym dniu rozliczenia kwotę rozliczenia wynikającą z różnicy pomiędzy ustaloną stopą transakcji i stopą referencyjną. Celem zawarcia kontraktu jest zabezpieczanie przed ryzykiem stopy procentowej, a także osiąganie zysków z krótkoterminowych zmian cen.

Opcje na stopę procentową wyceniane są do wartości godziwej w oparciu o zmodyfikowany model Blacka-Scholesa. Parametr zmienności, który wymagany jest przy stosowaniu tego modelu przyjmowany jest w postaci tzw. implikowanego parametru zmienności, co zapewnia zgodność uzyskanej ceny z aktualną ceną rynkową. Wyniki z wyceny ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

e) Opcje FX

Opcje FX polegają na nabyciu prawa do realizacji lub na zobowiązaniu się Grupy do realizacji kupna (sprzedaży) waluty po kursie terminowym ustalonym w dniu zawarcia transakcji w zamian za zapłaconą (otrzymaną) premię.

Opcje FX wyceniane są do wartości godziwej w oparciu o model Garmana-Kohlhagena. Parametr zmienności, który wymagany jest przy stosowaniu tego modelu przyjmowany jest w postaci tzw. implikowanego parametru zmienności, co zapewnia zgodność uzyskanej ceny z aktualną ceną rynkową. Wyniki z wyceny ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

f) Kontrakty FRA

Kontrakty FRA polegają na uzgodnieniu między stronami transakcji (w dniu zawarcia transakcji) stałej stopy procentowej od określonej wartości depozytu. W dniu rozliczenia transakcji kupujący FRA zobowiązuje się do zapłacenia sprzedającemu, kwoty rozliczeniowej w przypadku, gdy stopa referencyjna w dniu realizacji będzie niższa niż uzgodniona stopa transakcji. Sprzedający instrument zobowiązuje się do zapłacenia kupującemu w dniu rozliczenia transakcji kwoty rozliczeniowej w przypadku, gdy stopa referencyjna będzie wyższa niż uzgodniona stopa transakcji. Kontrakty FRA wyceniane są do wartości godziwej poprzez model zdyskontowanych przepływów pieniężnych w oparciu o rynkową krzywą dochodowości. Wyniki wyceny odnoszone są do wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

g) Kontrakty CIRS

Kontrakty CIRS polegają na wymianie płatności odsetkowych opartych na zmiennej rynkowej stopie procentowej w jednej walucie w zamian za odsetki naliczone według stałej stopy procentowej w innej walucie uzgodnionej w kontrakcie, przy czym wymiana kapitałów dokonywana jest po z góry określonych kursach na początku i na końcu okresu, lub tylko na końcu okresu, na jaki zawarto transakcję lub wymiana kapitałów nie jest dokonywana. Celem ich zawarcia jest zabezpieczenie przed ryzykiem stóp procentowych oraz osiąganie zysków z krótkoterminowych zmian cen.

Kontrakty CIRS wyceniane są do wartości godziwej poprzez model zdyskontowanych przepływów pieniężnych w oparciu o rynkową krzywą dochodowości. Wyniki wyceny odnoszone są do wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

h) Kontrakty OIS

Kontrakty OIS polegają na wymianie płatności odsetkowych bazujących na stałej kontraktowej stopie procentowej w zamian za płatności odsetkowe oparte na zmiennej stopie procentowej. Zmienna stopa procentowa ustalana jest na zasadzie stopy złożonej z indeksów WIBOR Overnight lub w oparciu o stawki POLONIA ustalone każdego dnia roboczego w trakcie trwania okresu odsetkowego. Kontrakty tego rodzaju zawierane są na okres do 1 roku. Celem ich zawarcia jest zabezpieczenie przed ryzykiem stóp procentowych, a także osiąganie zysków z krótkoterminowych zmian cen.

Kontrakty OIS wyceniane są do wartości godziwej z wykorzystaniem modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych w oparciu o czynniki dyskontowe oszacowane na podstawie rynkowej krzywej dochodowości z dnia wyceny. Wyniki wyceny odnoszone są do wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

i) Kontrakty futures

Kontrakty futures polegają na zakupie (sprzedaży) walut obcych po kursie ustalonym w momencie zawierania transakcji na Warszawskiej Giełdzie Towarowej S.A. Kontrakty są wystandaryzowane co do kwot i terminów zapadalności. Celem ich zawarcia jest zabezpieczenie przed ryzykiem kursowym.

Kontrakty futures wyceniane są do kursu rynkowego podawanego przez Warszawską Giełdę Towarową S.A. Jednocześnie dochodzi do codziennych przepływów z tytułu wyceny kontraktów (tzw. marking to market). Codzienna wycena zaliczana jest do wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

Instrumenty pochodne stanowiące instrumenty zabezpieczające

Instrument pochodny, w dniu rozpoznania, może zostać desygnowany jako zabezpieczenie wartości godziwej rozpoznanego składnika aktywów lub zobowiązań (zabezpieczenie wartości godziwej) jako zabezpieczenie inwestycji netto w jednostkę działającą za granicą, lub jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących rozpoznanego w bilansie składnika aktywów lub zobowiązań czy też przewidywanej transakcji (zabezpieczenie przepływów pieniężnych).

Celem zabezpieczenia wartości godziwej jest ograniczenie zagrożenia wpływu na wynik finansowy zmian wartości godziwej wynikających z określonego ryzyka związanego z posiadanymi aktywami i zobowiązaniami finansowymi lub określoną ich częścią.

Zmiany wartości godziwej zabezpieczonego składnika aktywów lub zobowiązań związanego z zabezpieczonym ryzykiem, oraz zmiany w wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego w ramach zabezpieczenia wartości godziwej ujmowane są w rachunku zysków i strat. Jeśli zabezpieczenie nie spełnia kryteriów kwalifikujących do rachunkowości zabezpieczeń bądź zostaje w jakikolwiek inny sposób zaniechane, korekta wartości bilansowej zabezpieczonego oprocentowanego instrumentu finansowego wynikająca z rachunkowości zabezpieczeń amortyzowana jest z wykorzystaniem nowej efektywnej stopy procentowej wyliczonej w dniu zaprzestania stosowania rachunkowości zabezpieczeń.

W roku 2009 Grupa nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń, w roku 2008 stosowana była rachunkowość zabezpieczeń ryzyka stopy procentowej.

Wbudowane instrumenty pochodne

Aktywa lub zobowiązania finansowe mogą obejmować wbudowane instrumenty pochodne. Jeżeli umowa zasadnicza takiego instrumentu nie jest wyceniana w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, a cechy ekonomiczne i ryzyko instrumentu wbudowanego nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem umowy zasadniczej, instrument wbudowany wyodrębnia się i prezentuje osobno, wyceniając go do wartości godziwej. Zmiany wartości godziwej wyodrębnionego instrumentu pochodnego ujmowane są w rachunku zysków i strat. Umowy zasadnicze wyceniane są zgodnie z zasadami obowiązującymi dla kategorii aktywów lub zobowiązań finansowych, do których należą.

Wyodrębnione wbudowane instrumenty pochodne są prezentowane w zależności od klasyfikacji jako instrumenty zabezpieczające lub przeznaczone do obrotu.

Utrata wartości aktywówAktywa finansowe

Składnik aktywów finansowych (lub grupa aktywów) traci wartość, jeżeli występują obiektywne przesłanki utraty wartości, tj. po pierwotnym rozpoznaniu składnika aktywów nastąpiło jedno lub więcej zdarzeń, które mają wpływ na przyszłe przepływy pieniężne danego instrumentu finansowego (lub grupy instrumentów finansowych), jeżeli te przepływy mogą zostać wiarygodnie oszacowane.

Grupa na każdy dzień bilansowy ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych (lub grupy aktywów finansowych).

W przypadku stwierdzenia obiektywnych przesłanek utraty wartości w stosunku do pożyczek i należności Grupa szacuje kwotę odpisu aktualizującego jako różnicę pomiędzy wartością księgową a wartością bieżącą oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych (zdyskontowanych pierwotną efektywną stopą procentową instrumentu) ujmując ją w rachunku zysków i strat i pomniejszając pożyczki i należności z wykorzystaniem rachunku rezerw.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości wyznaczone są metodą indywidualną dla należności od podmiotów gospodarczych, których zaangażowanie przekracza łącznie (jeden klient) równowartość 50 tys. EUR (indywidualna analiza przyszłych przepływów pieniężnych). Dla pozostałych należności (klienci indywidualni oraz podmioty gospodarcze o zaangażowaniu nie przekraczającym progu 50 tys. EUR) odpisy wyznaczone są poprzez zastosowanie określonych modelowo parametrów odzyskiwalności z tytułu spłat dobrowolnych oraz realizacji zabezpieczeń (analiza portfelowa przyszłych przepływów pieniężnych).

W przypadku, gdy w stosunku do pożyczek i należności istnieje obiektywna przesłanka, że część portfela kredytowego dotknięta jest utratą wartości mimo braku obiektywnych przesłanek na utratę wartości poszczególnych pożyczek i należności, Grupa tworzy odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR). Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty szacowany jest w oparciu o historyczne wzory strat charakteryzujące daną część portfela, z uwzględnieniem bieżącej sytuacji gospodarczej, w jakiej działają kredytobiorcy.

W przypadku pożyczek i należności uznanych za nieściągalne i w przypadku wyczerpania możliwości prawnych i proceduralnych dochodzenia ich spłaty, Grupa spisuje takie pożyczki i należności w ciężar związanego z nimi odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

Kwoty później odzyskane uwzględniane są w pozycji Odpisy netto z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat.

W przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, dla których występują obiektywne przesłanki utraty wartości, skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale z aktualizacji wyceny ujmują się w rachunku zysków i strat. Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z kapitału z aktualizacji wyceny i ujęta w rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy ceną nabycia (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą.

Aktywa niefinansowe

Składnik aktywów niefinansowych traci wartość w przypadku, gdy jego wartość księgową jest wyższa od wartości odzyskiwalnej.

Grupa na każdy dzień bilansowy ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na możliwość utraty wartości składnika aktywów niefinansowych, a w przypadku stwierdzenia istnienia tych przesłanek dokonuje oszacowania jego wartości odzyskiwalnej.

Wartość odzyskiwalna stanowi wyższą spośród:

- wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, oraz

- wartości użytkowej.

Wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży jest to kwota możliwa do uzyskania ze sprzedaży składnika aktywów na warunkach rynkowych pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji, po potrąceniu bezpośrednich krańcowych kosztów zbycia tego składnika.

Wartość użytkowa jest bieżącą, szacunkową wartością przyszłych przepływów pieniężnych, oczekiwaną z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów oraz z jego zbycia na zakończenie okresu użytkowania.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują gotówkę w kasie, łatwo dostępne salda w banku centralnym i innych bankach oraz pozostałe aktywa finansowe o pierwotnym terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące od daty nabycia.

Należności od banków i należności od klientów

Należności od banków i klientów obejmują kredyty udzielone przez Grupę poprzez przekazanie środków bezpośrednio kredytobiorcy i kredyty nabyte od stron trzecich, które są wykazywane według zamortyzowanego kosztu.

Jako kredyty wykazywane są także dłużne papiery wartościowe, które nie są notowane na aktywnym rynku.

Poniesione i uzyskane opłaty i prowizje za udzielenie kredytu są odroczone w czasie i amortyzowane w całym okresie kredytowania jako korekta efektywnej stopy procentowej kredytu.

Zasady dotyczące szacowania utraty wartości zostały przedstawione powyżej.

Rzeczowy majątek trwały

Rzeczowy majątek trwały stanowią aktywa o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż jeden rok, kompletne, użytkowane przez Grupę w celu świadczenia usług.

Majątek trwały wykazywany jest według ceny nabycia pomniejszonej o skumulowaną amortyzację oraz o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość końcowa oraz okres użytkowania majątku trwałego są przedmiotem corocznych przeglądów.

Straty z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Cena nabycia stanowi wartość wypłaconych środków pieniężnych bądź ich ekwiwalentów, lub wartość godziwą innych dóbr przekazanych w celu nabycia składnika aktywów w momencie jego pozyskania.

Amortyzację wylicza się metodą liniową, polegającą na rozłożeniu wartości podlegającej amortyzacji na przestrzeni okresu użytkowania składnika aktywów.

Koszty napraw i utrzymania składnika rzeczowego majątku trwałego uwzględniane są w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia.

Wydatki, które zwiększają lub poszerzają korzyści z rzeczowego majątku trwałego poza ich pierwotny zakres użytkowania, są kapitalizowane i następnie amortyzowane.

Środki trwałe o niskiej jednostkowej wartości (przedmioty niskocenne) są jednorazowo odpisywane w koszty w miesiącu przekazania do użytkowania. W przypadku dokonania zakupu przedmiotów niskocennych o łącznej istotnej wartości, Grupa dokonuje ich kapitalizacji.

Oprogramowanie komputerowe, stanowiące integralną część powiązanego z nim sprzętu (oprogramowanie operacyjne) traktowane jest jako rzeczowy majątek trwały.

Okresy użytkowania środków trwałych są następujące:

I.p.	Wyszczególnienie	Okres użytkowania
1.	Inwestycje w obcych środkach trwałych	10 lat
2.	Okablowanie strukturalne	10 lat
3.	Sprzęt IT	3 – 10 lat
4.	Urządzenia telefoniczne	6 lat
5.	Pojazdy	3-4 lat
6.	Meble	10 lat
7.	Sprzęt kasowo skarbcowy	5 lat
8.	Kasy i szafy pancerne oraz sejfy	10 lat
9.	Pozostały sprzęt i wyposażenie	5 lat
10.	Oprogramowanie operacyjne	5 lat

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży to takie aktywa lub grupa aktywów, dla których Grupa odzyska wartość bilansową w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze użytkowanie. Aktywa te są wykazywane w wartości niższej spośród:

- wartości księgowej na moment przeniesienia do tej kategorii, lub
- wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży nie są amortyzowane.

Wyniki z operacji, które są zaklasyfikowane jako działalność zaniechana są wykazywane oddzielenie w rachunku zysków i strat.

Grupa nie posiada aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne stanowią możliwy do zidentyfikowania składnik aktywów, nie posiadający postaci fizycznej, ujmowany według ceny nabycia. Wartości niematerialne są rozpoznawane w bilansie, jeśli w przyszłości generować będą korzyści finansowe i istnieje możliwość wiarygodnej wyceny wartości takich aktywów. Grupa dokonuje regularnej oceny wartości niematerialnych pod kątem możliwej utraty wartości.

Wartości niematerialne obejmują wartości o określonym okresie użytkowania, jak znaki towarowe i licencje. Są one liniowo amortyzowane w całym okresie ich użytkowania.

Grupa nie posiada wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

Wartości niematerialne wykazywane są w bilansie według ceny nabycia pomniejszonej o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość końcowa oraz okres użytkowania wartości niematerialnych są przedmiotem corocznych przeglądów.

Straty z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Okres użytkowania wartości niematerialnych jest określony dla:

- oprogramowanie systemowe (tj. inne niż operacyjne) - 3 lata

Zobowiązania wobec klientów

Zobowiązania z tytułu depozytów klientów są równe kwocie należnej w dniu bilansowym. Zobowiązania wobec klientów wyceniane są według zamortyzowanego kosztu.

Świadczenia pracowniczeDługoterminowe zobowiązania pracownicze

Grupa dokonuje wyceny rezerw na zobowiązania związane z odprawami emerytalnymi, rentowymi i pośmiertnymi należnymi uprawnionym pracownikom na podstawie przepisów Kodeksu Pracy. Kwoty rezerw szacowane są w oparciu o wyliczenia aktuarialne.

Wartość rezerw oraz kosztów z tytułu zobowiązań do świadczeń pracowniczych jest szacowana z zastosowaniem metody aktuarialnej wyceny prognozowanych uprawnień jednostkowych. W ramach tej metody każdy okres aktywności zawodowej jest postrzegany jako dający początek dodatkowej jednostce uprawnienia do świadczeń, a uprawnienia każdego pracownika są wyceniane oddzielnie w celu utworzenia końcowego zobowiązania. Zgodnie z tą metodą, koszt wypłaty tych świadczeń jest uwzględniony w rachunku zysków i strat przez cały okres zatrudnienia, aby rozłożyć koszty świadczeń pracowniczych na cały okres aktywności zawodowej pracowników. Wartość zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych jest wyliczana według bieżącej wartości szacunkowych przyszłych wpływów środków pieniężnych z wykorzystaniem stóp procentowych określonych poprzez odniesienie do warunków rynkowych.

Krótkoterminowe zobowiązania pracownicze

Uprawnienia pracownicze do urlopu wypoczynkowego oraz urlopu dodatkowego są ujmowane, gdy staną się należne pracownikom. Tworzona jest rezerwa na szacunkowe zobowiązanie z tytułu urlopu wypoczynkowego oraz urlopu dodatkowego do dnia bilansowego.

Rezerwy

Rezerwy stanowią zobowiązania, których kwota lub termin zapłaty nie są pewne.

Grupa ujmuje rezerwy w bilansie, gdy:

- a) zaistnieje obecny obowiązek prawny lub zwyczajowo oczekiwany wynikający ze zdarzeń przeszłych;
- b) prawdopodobne jest, że w celu wypełnienia obowiązku nastąpi wypływ środków pieniężnych;
- c) można dokonać wiarygodnego szacunku wysokości przyszłego zobowiązania.

W przypadku, gdy wpływ zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny szacując kwotę rezerwy Grupa dyskontuje kwotę oszacowanego przyszłego zobowiązania.

Zobowiązania warunkowe – zobowiązania pozabilansowe

Zobowiązania warunkowe są:

- a) możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Grupy; lub
- b) obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w bilansie ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można wiarygodnie oszacować.

Jako zobowiązania warunkowe Grupa prezentuje zobowiązania pozabilansowe, które nie spełniają kryteriów ujęcia w bilansie jako aktywa lub zobowiązania, w szczególności:

- zobowiązania udzielone z tytułu przyznanych przez Grupę linii kredytowych – w kwocie niewykorzystanej przez klientów;
- zobowiązania udzielone z tytułu gwarancji wystawionych przez Grupę na rzecz klienta – w wysokości wynikającej z umów;
- zobowiązania z tytułu akredytyw eksportowych i importowych;
- zobowiązania z tytułu zawartych umów ramowych o charakterze finansowym i gwarancyjnym – w kwocie niewykorzystanej przez klienta;
- zobowiązania z tytułu otrzymanych przez Grupę linii kredytowych – w kwocie dostępnej do wykorzystania przez Grupę;
- zobowiązania z tytułu otrzymanych na rzecz Grupy gwarancji – w wysokości wynikającej z umów.

Kapitał własny

Kapitał własny stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującymi przepisami, tj. statutem i właściwymi ustawami. Do kapitałów własnych zaliczane są także niepodzielone zyski z lat ubiegłych. Kapitały wykazywane są w wartości nominalnej, z wyjątkiem kapitału z aktualizacji wyceny, który wykazywany jest z uwzględnieniem wpływu podatku odroczonego.

Koszty emisji akcji

Koszty związane bezpośrednio z emisją nowych akcji, innych niż z tytułu połączenia jednostek gospodarczych, pomniejszają wartość kapitałów własnych w kwocie netto, tj. po potrąceniu podatku dochodowego.

Dywidendy z akcji zwykłych

Dywidendy z akcji zwykłych są ujęte w kapitałach własnych w okresie, w którym zostały zatwierdzone przez akcjonariuszy. Przychody z tytułu dywidendy ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie nabycia praw. Wypłacone dywidendy klasyfikowane są w rachunku przepływów środków pieniężnych jako przepływy z działalności finansowej. Dywidendy otrzymane klasyfikuje się w pozycji operacyjne przepływy pieniężne.

Inne składniki kapitału własnego

Pozostałe elementy, które ujmowane są w kapitałach własnych dotyczą:

- Wyceny rynkowej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję jest wyliczany poprzez podzielenie zysku netto przypadającego na zwykłych akcjonariuszy przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

W przypadku rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję, średnia ważona liczba akcji zwykłych oraz zysk netto są korygowane w celu uwzględnienia wpływu wszystkich rozgadniających potencjalnych akcji zwykłych, takich jak dług zamienny i opcje na akcje przyznane pracownikom. Potencjalne lub warunkowe emisje akcji traktowane są jako rozgadniające, jeśli ich konwersja na akcje zmniejszyłaby zysk netto przypadający na jedną akcję.

Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody i koszty z tytułu odsetek są ujmowane w rachunku zysków i strat w przypadku wszystkich instrumentów finansowych na zasadzie memoriału z wykorzystaniem metody efektywnej stopy procentowej opartej na cenie nabycia z uwzględnieniem bezpośrednich kosztów transakcji.

W przypadku aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe ujmowane są przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

Prowizje oraz koszty transakcji

Prowizje związane z udzieleniem lub zmianą istotnych warunków kredytu stanowią integralną część efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego. Tak ujmowane są prowizje przygotowawcze, za udzielenie kredytu oraz inne początkowe z tytułu takich czynności jak ocena kondycji finansowej kredytobiorcy, ocena i ewidencja zabezpieczeń. Prowizje tego rodzaju są odraczane i jako korekta efektywnej stopy procentowej prezentowane są w przychodach z tytułu odsetek.

Prowizje nie stanowiące integralnej części efektywnej stopy instrumentu finansowego są ujmowane w wyniku, w okresie świadczenia usług lub w momencie wykonania znaczącej czynności.

Prowizje dotyczące należności, w stosunku do których w praktyce nie można zastosować rachunku efektywnej stopy procentowej (należności o nieokreślonym terminie płatności poszczególnych rat i nieustalonych zmianach oprocentowania) rozkładane są w czasie metodą liniową i zaliczane do przychodów prowizyjnych.

Prowizje z tytułu organizacji konsorcjum kredytowego ujmowane są jako przychody po zakończeniu procesu związanego z organizacją konsorcjum.

Koszty transakcji są ujmowane w początkowej wycenie aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Koszty transakcji to koszty bezpośrednio związane z nabyciem lub zbyciem składnika aktywów lub zobowiązań finansowych. Obejmują one prowizje wypłacone pośrednikom, agentom, doradcom, brokerom oraz koszty z tytułu usług dealerów narzucone przez agencje regulacyjne i giełdy papierów wartościowych, jak również podatki od czynności cywilno-prawnych. Koszty takie są odraczane i ujmowane jako korekta efektywnej stopy procentowej instrumentów finansowych.

Wynik na operacjach instrumentami finansowymi

Wynik na operacjach instrumentami finansowymi obejmuje:

- wynik na operacjach instrumentami finansowymi dostępnymi do sprzedaży, tj. zrealizowane zyski lub straty ze sprzedaży stanowiące różnicę pomiędzy przychodami otrzymanymi ze sprzedaży oraz zamortyzowanym kosztem sprzedanego aktywa pomniejszone o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte uprzednio w rachunku zysków i strat;
- wynik na operacjach instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, m.in. różnicę pomiędzy wartością bilansową na koniec bieżącego i poprzedniego okresu sprawozdawczego;

Bieżący i odroczony podatek dochodowy

Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat obejmuje podatek bieżący i podatek odroczony. Podatek bieżący stanowi zobowiązanie podatkowe Grupy obliczone w oparciu o stosowne przepisy podatkowe.

Podatek odroczony jest ujęty z wykorzystaniem metody bilansowej, opartej o identyfikację różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniach finansowych. W celu określenia wartości aktywów i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego stosuje się stawki ustawowe podatku.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujęte są do wysokości, do której prawdopodobne jest, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Podatek odroczony i bieżący związany z wyceną do wartości godziwej aktywów dostępnych do sprzedaży ujmowaną bezpośrednio w kapitale z aktualizacji wyceny jest także ujmowany bezpośrednio w kapitale z aktualizacji wyceny i zostaje rozpoznany w rachunku zysków i strat równoległe z zyskiem lub stratą z takiej inwestycji.

Dotacje rządowe

Dotacje rządowe ujmowane są w systematyczny sposób jako przychód w poszczególnych okresach, aby zapewnić ich współmierność z odnośnymi kosztami, które te dotacje kompensują. Przychody z tego tytułu prezentowane są w pozycji „Pozostałe przychody”.

Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności**Segmenty operacyjne**

Segment operacyjny jest częścią składową jednostki, która angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami składowymi tej samej jednostki), której wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w jednostce oraz wykorzystujący te wyniki przy podejmowaniu decyzji o zasobach alokowanych do segmentu i przy ocenie wyników działalności segmentu; oraz w przypadku której są dostępne oddzielne informacje finansowe.

W działalności Grupy wyodrębnia się następujące segmenty:

- Retail Banking (Pion Obsługi Małych Przedsiębiorstw, Klientów Indywidualnych oraz Bankowości Prywatnej)
- Merchant Banking (Pion Rynki Finansowe oraz Pion Obsługi Średnich i Dużych Przedsiębiorstw)
- Asset & Liability Management (ALM) i jednostki wsparcia (to jednostki Centrali Banku, za wyjątkiem Pionu Rynków Finansowych, który znajduje się w linii Merchant Banking).

Obszary geograficzne

Grupa prowadzi działalność w Polsce - jedynym obszarze geograficznym. Wszystkie przychody i koszty realizowane przez Grupę pochodzą z tego obszaru geograficznego, wszystkie posiadane aktywa zlokalizowane są w tym obszarze.

W pierwszym półroczu 2009 roku Bank dokonał połączenia wyników linii Private Banking z wynikami linii biznesowej Retail Banking.

Ponadto, w okresie objętym niniejszym sprawozdaniem, nie nastąpiły zmiany w podziale działalności Banku na segmenty operacyjne, w stosunku do tych przedstawionych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Banku za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku.

5. Porównywalność z opublikowanymi wcześniej raportami

W celu uzyskania porównywalności danych dokonano zmian prezentacyjnych dla danych opublikowanych poprzednio w raporcie za pierwsze półrocze 2008 roku stanu dla danych na 30 czerwca 2008 roku, w raporcie rocznym za 2008 rok stanu dla danych na 31 grudnia 2008 roku.

Bilans wg stanu na 30 czerwca 2008 roku				
Pozycja	Raport za I półrocze 2008 roku	Raport za I półrocze 2009 roku	Różnica	Zmiana dotyczy
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 231 063	1 637 916	-1 580 048	Należności z tytułu nierozliczonych transakcji typu fx spot i fx swap – banki
			-13 099	Należności z tytułu nierozliczonych transakcji typu fx spot i fx swap - klienci
Należności od banków	421 646	2 001 694	1 580 048	Należności z tytułu nierozliczonych transakcji typu fx spot i fx swap - banki
Należności od klientów	12 641 182	12 654 281	13 099	Należności z tytułu nierozliczonych transakcji typu fx spot i fx swap - klienci
Zobowiązania wobec banków	8 409 344	3 896 751	-4 512 593	Kredyty i pożyczki otrzymane
Zobowiązania wobec klientów	7 772 390	7 101 550	-670 840	Kredyty i pożyczki otrzymane
Kredyty i pożyczki otrzymane	-	5 183 433	4 512 593	Kredyty i pożyczki otrzymane
			670 840	Kredyty i pożyczki otrzymane
Razem zmiany	32 475 625	32 475 625	-	

Bilans wg stanu na 31 grudnia 2008 roku				
Pozycja	Raport roczny za 2008 rok	Raport za I półrocze 2009 roku	Różnica	Zmiana dotyczy
Zobowiązania wobec banków	7 554 483	2 276 963	-5 277 520	Kredyty i pożyczki otrzymane
Zobowiązania wobec klientów	9 289 144	6 368 464	-2 920 680	Kredyty i pożyczki otrzymane
Kredyty i pożyczki otrzymane	-	8 198 200	5 277 520	Kredyty i pożyczki otrzymane
			2 920 680	Kredyty i pożyczki otrzymane
Razem zmiany	16 843 627	16 843 627	-	

Rachunek przepływów pieniężnych za okres 1 stycznia do 30 czerwca 2008 roku

Pozycja	Raport za I półrocze 2008	Raport za I półrocze 2009	Różnica	Zmiana dotyczy
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto, stan na początek okresu	1 590 779	711 109	-855 758	Należności z tytułu nierozliczonych transakcji typu fx spot i fx swap – banki
			-23 841	Należności z tytułu nierozliczonych transakcji typu fx spot i fx swap - klienci
			-71	Pozostałe należności od banków
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	-22 780	-	22 780	Zmiana stanu - Niezrealizowane różnice kursowe dotyczące pożyczki podporządkowanej
Należności od banków	-193 242	-917 532	-724 290	Zmiana stanu - Należności z tytułu nierozliczonych transakcji typu fx spot i fx swap – banki
Należności od klientów	-1 490 268	-1 479 526	10 742	Zmiana stanu - Należności z tytułu nierozliczonych transakcji typu fx spot i fx swap – klienci
Zobowiązania wobec klientów	1 475 120	804 280	-670 840	Zmiana stanu - Kredyty i pożyczki otrzymane od klientów
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych	-	670 840	670 840	Zmiana stanu - Kredyty i pożyczki otrzymane od klientów
Zobowiązania z tytułu pożyczki podporządkowanej	-	-22 780	-22 780	Zmiana stanu - Niezrealizowane różnice kursowe dotyczące pożyczki podporządkowanej
Pozostałe aktywa i zobowiązania	-21 363	-21 292	71	Zmiana stanu - Pozostałe należności od banków

Rachunek przepływów pieniężnych za okres 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku

Pozycja	Raport roczny za 2008 rok	Raport za I półrocze 2009	Różnica	Zmiana dotyczy
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej				
Zobowiązania wobec banków	889 506	48 214	-841 292	Zmiana stanu - Kredyty i pożyczki otrzymane od banków
Zobowiązania wobec klientów	347 524	71 194	-276 330	Zmiana stanu - Kredyty i pożyczki otrzymane od klientów
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych	-	1 117 622	1 117 622	Zmiana stanu - Kredyty i pożyczki otrzymane od banków i klientów
Zobowiązania z tytułu pożyczki podporządkowanej	-	59 040	59 040	Zmiana stanu - Niezrealizowane różnice kursowe dotyczące pożyczki podporządkowanej
Przepływy pieniężne z działalności finansowej				
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	59 040	-	-59 040	Zmiana stanu - Niezrealizowane różnice kursowe dotyczące pożyczki podporządkowanej

6. Sprawozdawczość w ramach segmentów

Skonsolidowany rachunek zysków i strat według segmentów działalności

1.01.2009-30.06.2009 roku (w tys. PLN)	Retail Banking	Merchant Banking	ALM i jednostki wsparcia	Ogółem
Przychody z tytułu odsetek (zewnętrzne)	195 291	196 643	23 309	415 243
Koszty z tytułu cen transferowych (wewnętrzne)	-150 668	-301 168	-34 397	-486 233
Koszty z tytułu odsetek (zewnętrzne)	-92 891	-143 219	-	-236 110
Przychody z tytułu cen transferowych (wewnętrzne)	121 222	304 906	60 105	486 233
Wynik z tytułu odsetek	72 954	57 162	49 017	179 133
Pozostałe ceny transferowe (wewnętrzne)	1 581	87 501	-89 082	-
Przychody z tytułu prowizji (zewnętrzne)	36 772	27 910	1 716	66 398
Koszty z tytułu prowizji (zewnętrzne)	-4 610	-408	-971	-5 989
Wynik z tytułu prowizji	32 162	27 502	745	60 409
Dywidendy i inne przychody z tytułu inwestycji (zewnętrzne)	-	-	-	-
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu (zewnętrzne)	-3 416	-85 434	-	-88 850
Wynik na operacjach aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży (zewnętrzne)	-	441	5 859	6 300
Wynik na transakcjach zabezpieczających (zewnętrzne)	-	-	-	-
Pozostałe przychody (zewnętrzne)	5 363	2 213	482	8 058
Razem przychody netto	108 644	89 385	-32 979	165 050
Koszty osobowe (zewnętrzne)	-35 968	-12 756	-37 836	-86 560
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych (zewnętrzne)	-125	-	-21 307	-21 432
Pozostałe koszty (zewnętrzne)	-16 942	-5 113	-55 136	-77 191
Odpisy netto z tytułu utraty wartości (zewnętrzne)	-44 635	-211 060	-	-255 695
Alokacja kosztów - rebilling (wewnętrzne)	-86 621	-18 493	105 114	-
Wynik brutto	-75 647	-158 037	-42 144	-275 828
Podatek dochodowy	12 002	25 206	6 682	43 890
Wynik netto	-63 645	-132 831	-35 462	-231 938

1.01.2008-30.06.2008 roku (w tys. PLN)	Retail Banking	Merchant Banking	ALM i jednostki wsparcia	Ogółem
Przychody z tytułu odsetek (zewnątrzne)	201 682	232 602	32 902	467 186
Koszty z tytułu cen transferowych (wewnętrzne)	-151 980	-318 777	-26 950	-497 707
Koszty z tytułu odsetek (zewnątrzne)	-72 556	-210 936	-559	-284 051
Przychody z tytułu cen transferowych (wewnętrzne)	101 793	331 204	64 710	497 707
Wynik z tytułu odsetek	78 939	34 093	70 103	183 135
Pozostałe ceny transferowe (wewnętrzne)	441	40 122	-40 563	-
Przychody z tytułu prowizji (zewnątrzne)	55 164	47 476	1 660	104 300
Koszty z tytułu prowizji (zewnątrzne)	-4 650	-482	-906	-6 038
Wynik z tytułu prowizji	50 514	46 994	754	98 262
Dywidendy i inne przychody z tytułu inwestycji (zewnątrzne)	-	-	-	-
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu (zewnątrzne)	33 360	32 913	-	66 273
Wynik na operacjach aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży (zewnątrzne)	-	-	-	-
Wynik na transakcjach zabezpieczających (zewnątrzne)	-	-	56	56
Pozostałe przychody (zewnątrzne)	5 076	1 772	607	7 455
Razem przychody netto	168 330	155 894	30 957	355 181
Koszty osobowe (zewnątrzne)	-43 512	-20 713	-31 350	-95 575
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych (zewnątrzne)	-124	-	-17 132	-17 256
Pozostałe koszty (zewnątrzne)	-13 645	-2 741	-49 690	-66 076
Odpisy netto z tytułu utraty wartości (zewnątrzne)	-13 047	-10 791	-75	-23 913
Alokacja kosztów - rebilling (wewnętrzne)	-82 788	-14 977	97 765	-
Wynik brutto	15 214	106 672	30 475	152 361
Podatek dochodowy	-2 949	-20 632	-5 895	-29 476
Wynik netto	12 265	86 040	24 580	122 885

w tys. PLN	Retail Banking	Merchant Banking	ALM i jednostki wsparcia	Ogółem
Aktywa				
30.06.2009	8 714 622	10 368 621	979 269	20 062 512
31.12.2008	9 053 628	9 651 699	1 163 677	19 869 004
30.06.2008	7 193 070	9 358 917	1 825 939	18 377 926
Pasywa				
30.06.2009	4 744 630	14 141 031	1 176 851	20 062 512
31.12.2008	3 834 098	14 650 143	1 384 763	19 869 004
30.06.2008	3 926 036	13 017 208	1 434 682	18 377 926

7. Dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego rachunku zysków i strat

Poniżej przedstawiono wybrane dane dotyczące skonsolidowanych przychodów oraz kosztów Grupy za pierwsze półrocze 2009 roku oraz dane porównawcze za pierwsze półrocze 2008 roku.

Nota 7.1

Przychody z tytułu odsetek (w tys. PLN)	1.01.2009 – 30.06.2009	1.01.2008 – 30.06.2008
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	12 336	39 495
Należności od banków	2 319	9 197
Inwestycje dostępne do sprzedaży	34 682	28 222
Należności od klientów	359 093	388 314
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	6 813	1 958
Razem przychody z tytułu odsetek	415 243	467 186

Nota 7.2

Koszty z tytułu odsetek (w tys. PLN)	1.01.2009 – 30.06.2009	1.01.2008 – 30.06.2008
Zobowiązania wobec banków	-16 929	-36 245
Zobowiązania wobec klientów	-141 726	-138 193
Kredyty i pożyczki otrzymane	-67 569	-99 183
Pożyczki podporządkowane	-8 937	-9 352
Instrumenty pochodne zabezpieczające	-	-559
Pozostałe	-949	-519
Razem koszty z tytułu odsetek	-236 110	-284 051

Nota 7.3

Przychody z tytułu prowizji (w tys. PLN)	1.01.2009 – 30.06.2009	1.01.2008 – 30.06.2008
Usługi powiernicze i operacje papierami wartościowymi	1 289	1 331
Usługi z tytułu rozliczeń pieniężnych	25 510	27 344
Gwarancje i zobowiązania warunkowe	7 846	7 525
Prowizje związane z udzielaniem kredytów (rozliczane liniowo)	13 471	11 514
Prowizje związane z udzielaniem kredytów (rozliczane jednorazowo)	2 261	6 778
Prowizje związane z transakcjami kupna, sprzedaży instrumentów pochodnych	4 243	30 885
Przychody z tytułu pośrednictwa w pozyskiwaniu klientów	780	2 120
Przychody związane z kartami	5 219	5 871
Przychody z tytułu zarządzania aktywami	1 978	4 890
Pozostałe	3 801	6 042
Razem przychody z tytułu prowizji	66 398	104 300

Nota 7.4

Koszty z tytułu prowizji (w tys. PLN)	1.01.2009 – 30.06.2009	1.01.2008 – 30.06.2008
Usługi powiernicze i operacje papierami wartościowymi	-197	-496
Koszty związane z kartami	-2 731	-2 165
Koszty operacji gotówkowych	-939	-1 478
Rozliczenia	-754	-593
Pozostałe	-1 368	-1 306
Razem koszty z tytułu prowizji	-5 989	-6 038

Nota 7.5

Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu (w tys. PLN)	1.01.2009 – 30.06.2009	1.01.2008 – 30.06.2008
Papiery wartościowe	1 606	-1 258
Instrumenty pochodne, w tym	-149 792	1 259
- korekta wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego instrumentów pochodnych	-60 766	-
Operacje wymiany walut	59 336	66 272
Razem wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu	-88 850	66 273

Nota 7.6

Pozostałe koszty* (w tys. PLN)	1.01.2009 – 30.06.2009	1.01.2008 – 30.06.2008
- czynsze	-18 418	-13 528
- technologie i systemy IT	-10 720	-9 216
- marketing i reklama	-6 628	-9 705
- wydatki związane z użytkowaniem nieruchomości	-3 829	-4 226
- usługi pocztowe i telekomunikacyjne	-5 090	-5 481
- doradztwo i konsulting	-1 668	-3 298
- podróże służbowe	-2 355	-3 451
- szkolenia	-1 942	-2 809
- usługi komunalne	-5 450	-2 947
- ochrona	-2 272	-1 998
- materiały biurowe	-965	-1 568
- koszty BFG	-3 620	-1 299
- odszkodowania, kary i grzywny	-1 024	-142
- inne	-13 210	-6 408
Razem pozostałe koszty	-77 191	-66 076

*W powyższej nocie zaprezentowane zostały koszty działania oraz koszty operacyjne.

Nota 7.7

Odpisy netto z tytułu utraty wartości (w tys. PLN)	1.01.2009 – 30.06.2009	1.01.2008 – 30.06.2008
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty netto, w tym:	-938	-1 655
- odpisy na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR)	-938	-1 655
Należności od banków netto, w tym:	-51	-121
- odpisy na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR)	-51	-121
Należności od klientów netto, w tym;	-258 031	-22 717
- odpisy na należności kredytowe	-249 337	-16 182
- odpisy na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR)	-9 312	-7 863
- przychody z tytułu należności odpisanych w koszty	618	1 328
Zobowiązania pozabilansowe netto, w tym:	3 153	958
- rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	3 298	1 126
- odpisy na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR)	-145	-168
Pozostałe aktywa netto	155	-10
Pozostałe rezerwy netto	17	-368
Razem odpisy netto z tytułu utraty wartości	-255 695	-23 913

W pierwszym półroczu 2009 roku nastąpił znaczny wzrost odpisów z tytułu utraty wartości należności od klientów. Dotyczył on głównie kredytów udzielonych przez Bank przedsiębiorstwom i wynikał z pogorszenia ich sytuacji ekonomiczno-finansowej.

Nota 7.8

Skonsolidowany zysk/strata przypadający na jedną akcję	1.01.2009 – 30.06.2009	1.01.2008 – 30.06.2008
Ilość akcji na dzień 30 czerwca	16 771 180	16 771 180
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	16 771 180	16 771 180
Wynik netto okresu w tys. PLN	-231 938	122 885
Zysk/strata na jedną akcję zwykłą w PLN	-13,83	7,33
Średnia ważona rozwodniona liczba potencjalnych akcji zwykłych	16 771 180	16 771 180
Rozwodniony skonsolidowany zysk/strata na jedną akcję (PLN za jedną akcję)	-13,83	7,33

Podstawowy zysk/stratę na akcję wyliczany jest jako iloraz zysku/straty przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w ciągu okresu.

Rozwodniony zysk/stratę na akcję wylicza się jako iloraz zysku/straty przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych skorygowanych w celu uwzględnienia wpływu wszystkich powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych.

Na dzień sprawozdawczy nie wystąpiły czynniki powodujące rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych.

8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Nota 8.1

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (w tys. PLN)	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
Gotówka w kasie	131 676	355 984	200 147
Należności od Banku Centralnego	220 516	14 671	433 509
Krótkoterminowe należności od banków:	1 680 942	1 124 693	1 006 230
- rachunki nostro	12 855	325 574	51 285
- lokaty krótkoterminowe od banków	1 668 087	799 119	954 945
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto	2 033 134	1 495 348	1 639 886
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	-1 398	-460	-1 970
- na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR)	-1 398	-460	-1 970
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty netto	2 031 736	1 494 888	1 637 916

Pozycja 'Należności od Banku Centralnego' obejmuje saldo na rachunku nostro oraz lokaty overnight w Narodowym Banku Polskim (NBP). Na rachunku nostro w NBP utrzymywane są środki stanowiące rezerwę obowiązkową, wyliczone na podstawie średniej arytmetycznej stanów dziennych na rachunkach bieżących i terminowych za dany miesiąc.

Średnie saldo rezerwy obowiązkowej zadeklarowane na koniec pierwszego półrocza 2009 roku wynosiło 284 401 tys. PLN, na koniec 2008 roku wynosiło 267 465 tys. PLN, a na koniec pierwszego półrocza 2008 roku wynosiło 315 424 tys. PLN.

9. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Nota 9.1

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (w tys. PLN)	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu, w tym:	486 220	255 154	41 831
- obligacje skarbowe	349 886	129 506	37 131
- bony skarbowe	136 334	125 648	4 700
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	685 001	1 116 991	264 146
- kontrakty walutowe, w tym	619 728	1 036 267	214 503
- korekta wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego	-67 003	-104 319	-
- kontrakty na stopę procentową	65 273	80 724	49 643
Razem aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 171 221	1 372 145	305 977

Na dzień 30 czerwca 2009 roku wycena niezapadłych transakcji pochodnych zawartych z klientami Banku oraz należności wynikających z zakończonych, a niezapłaconych przez klientów instrumentów pochodnych, została skorygowana o odpisy z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta. Korekta została wyznaczona poprzez analizę sytuacji finansowej poszczególnych klientów oraz ocenę ich potrzeb w zakresie stosowania instrumentów pochodnych. Całkowita kwota korekty wyceny związana z uwzględnieniem ryzyka kredytowego kontrahenta wyniosła 60 766 tys. PLN i jest prezentowana w wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

Istnieje niepewność co do wysokości przyszłych rozliczeń z tytułu powyższych transakcji pochodnych, a poziom rzeczywistych strat zależy od dalszych zmian kursów walut oraz sytuacji finansowej kontrahentów.

Nota 9.2

Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu (w tys. PLN)	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	637 426	961 601	275 438
- kontrakty walutowe	580 302	889 452	236 642
- kontrakty na stopę procentową	57 124	72 149	38 796
Razem zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	637 426	961 601	275 438

10. Należności

Nota 10.1

Należności od banków (w tys. PLN)	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
Kredyty	75 002	75 000	75 000
Lokaty	-	-	179 566
Dłużne papiery wartościowe nie notowane na aktywnym rynku	-	-	149 792
Należności z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	1 700	3 100	-
Należności z tytułu rozpoznania instrumentów finansowych (transakcje typu fx spot i fx swap) w dacie zawarcia transakcji	245 765	511 922	1 580 048
Inne należności	16 953	16 425	17 486
Razem należności od banków brutto	339 420	606 447	2 001 892
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości:	-126	-74	-198
- na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR)	-126	-74	-198
Razem należności od banków netto	339 294	606 373	2 001 694

Nota 10.2

Należności od klientów (w tys. PLN)	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
Kredyty dla jednostek budżetowych	400	420	442
Kredyty hipoteczne	4 668 938	4 501 796	3 152 948
Kredyty i pożyczki konsumpcyjne	533 998	562 868	506 413
Kredyty komercyjne	9 117 887	9 969 916	9 196 900
Należności z tytułu rozpoznania instrumentów finansowych (transakcje typu fx spot i fx swap) w dacie zawarcia transakcji	41 825	44 534	13 099
Inne należności	2 469	3 256	-
Razem należności od klientów brutto	14 365 517	15 082 790	12 869 802
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości:	-519 090	-259 673	-215 521
- na poniesione, zidentyfikowane straty	-462 076	-211 972	-158 600
- na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR)	-57 014	-47 701	-56 921
Razem należności od klientów netto	13 846 427	14 823 117	12 654 281

Nota 10.3

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (w tys. PLN)	Od banków		Od klientów	
	Odpisy na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR)	Odpis z tytułu utraty wartości	Odpisy na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR)	
Stan na 1 stycznia 2009	-74	-211 972	-47 701	
Zwiększenia	-53	-303 016	-23 832	
Zmniejszenia	1	53 679	14 519	
Należności spisane w ciężar rezerw	-	7 932	-	
Różnice kursowe	-	-8 699	-	
Stan na 30 czerwca 2009	-126	-462 076	-57 014	
Stan na 1 stycznia 2008	-77	-145 351	-49 058	
Zwiększenia	-130	-129 181	-30 631	
Zmniejszenia	133	63 167	31 988	
Należności spisane w ciężar rezerw	-	4 917	-	
Różnice kursowe	-	-5 524	-	
Stan na 31 grudnia 2008	-74	-211 972	-47 701	

Stan na 1 stycznia 2008	-77	-145 351	-49 058
Zwiększenia	-123	-53 745	-9 016
Zmniejszenia	2	37 563	1 153
Należności spisane w ciężar rezerw	-	1 283	-
Różnice kursowe	-	1 650	-
Stan na 30 czerwca 2008	-198	-158 600	-56 921

Na dzień bilansowy, Bank dokonał aktualizacji odpisów z tytułu utraty wartości na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR), biorąc pod uwagę zmiany w otoczeniu makroekonomicznym.

11. Inwestycje – dostępne do sprzedaży

Nota 11.1

Inwestycje dostępne do sprzedaży według wartości godziwej (w tys. PLN)	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
Obligacje skarbowe	718 310	826 886	1 069 037
Bony skarbowe	494 484	348 883	265 008
Obligacje NBP	-	24 979	24 979
Bony pieniężne NBP	999 806	-	-
Udziały i akcje	865	88	79
Razem inwestycje dostępne do sprzedaży	2 213 465	1 200 836	1 359 103

12. Zobowiązania

Nota 12.1

Zobowiązania wobec banków (w tys. PLN)	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	-	325 000	-
- Kredyt lombardowy	-	325 000	-
Depozyty banków	742 786	1 438 513	2 315 026
- Bieżące	32 519	48 554	68 822
- Terminowe	176 590	974 683	1 888 686
- Zabezpieczenia pieniężne	533 677	415 276	357 518
Pozostałe	251 904	513 450	1 581 725
Razem zobowiązania wobec banków	994 690	2 276 963	3 896 751

Nota 12.2

Zobowiązania wobec klientów (w tys. PLN)	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
Depozyty bieżące	1 204 232	1 192 980	1 335 508
Depozyty terminowe	6 706 265	4 896 315	5 538 273
Zabezpieczenia pieniężne	222 893	236 308	214 898
Pozostałe	35 913	42 861	12 871
Razem zobowiązania wobec klientów	8 169 303	6 368 464	7 101 550

Nota 12.3

Kredyty i pożyczki otrzymane (w tys. PLN)	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
Kredyty i pożyczki otrzymane od banków	5 613 079	5 277 520	4 512 593
Kredyty i pożyczki otrzymane od pozostałych instytucji	2 681 760	2 920 680	670 840
Razem kredyty i pożyczki otrzymane	8 294 839	8 198 200	5 183 433

13. Zobowiązania podporządkowane

Nota 13.1

Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych (w tys. PLN)	01.01.2009 - 30.06.2009	01.01.2008 – 31.12.2008	01.01.2008 – 30.06.2008
Stan na początek okresu	417 240	358 200	358 200
Zwiększenia	223 480	-	-
- z tytułu pożyczek	89 392	-	-
- z tytułu emisji obligacji	134 088	-	-
Zmniejszenia	-	-	-
- z tytułu pożyczek	-	-	-
- z tytułu emisji obligacji	-	-	-
Różnice kursowe	29 720	59 040	-22 780
Stan na koniec okresu	670 440	417 240	335 420

Szczegółowe informacje dotyczące umowy pożyczki podporządkowanej oraz emisji obligacji zostały opisane w rozdziale „Informacja o transakcjach z podmiotami powiązаныmi”.

14. Informacja o transakcjach z podmiotami powiązаными

Poniżej zaprezentowano informacje o transakcjach Banku z jednostką dominującą, podmiotem zależnym oraz jednostkami powiązаными organizacyjnie. Transakcje te dotyczą operacji bankowych dokonywanych w ramach normalnej działalności .

Nota 14.1

30.06.2009 (w tys. PLN)	Jednostka dominująca	Jednostki powiązane organizacyjnie	Ogółem
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 623 773	4 334	1 628 107
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	187 207	7 138	194 345
Należności od banków i klientów	36 972	78 805	115 777
Pozostałe aktywa	4 871	449	5 320
Razem	1 852 823	90 726	1 943 549
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	441 905	-	441 905
Zobowiązania wobec banków i klientów	146 525	335 965	482 490
Kredyty i pożyczki otrzymane	-	8 294 839	8 294 839
Zobowiązania podporządkowane	-	670 440	670 440
Pozostałe zobowiązania	2 171	6 397	8 568
Razem	590 601	9 307 641	9 898 242

31.12.2008 (w tys. PLN)	Jednostka dominująca	Jednostki powiązane organizacyjnie	Ogółem
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 106 389	-	1 106 389
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	205 148	-	205 148
Należności od banków i klientów	302 986	41 700	344 686
Pozostałe aktywa	10 451	197	10 648
Razem	1 624 974	41 897	1 666 871
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	717 080	-	717 080
Zobowiązania wobec banków i klientów	1 235 055	162 515	1 397 570
Kredyty i pożyczki otrzymane	-	8 198 200	8 198 200
Zobowiązania podporządkowane	-	417 240	417 240
Pozostałe zobowiązania	22 010	16 142	38 152
Razem	1 974 145	8 794 097	10 768 242

30.06.2008 (w tys. PLN)	Jednostka dominująca	Jednostki powiązane organizacyjnie	Ogółem
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	863 111	40 456	903 567
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	133 611	-	133 611
Należności od banków i klientów	840 505	120 051	960 556
Pozostałe aktywa	17 909	21 184	39 093
Razem	1 855 136	181 691	2 036 827
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	146 816	-	146 816
Zobowiązania wobec banków i klientów	1 065 591	476 007	1 541 598
Kredyty i pożyczki otrzymane	-	5 183 433	5 183 433
Zobowiązania podporządkowane	-	335 420	335 420
Pozostałe zobowiązania	4 852	19 159	24 011
Razem	1 217 259	6 014 019	7 231 278

Nota 14.2

1.01.2009 – 30.06.2009 (w tys. PLN)	Jednostka dominująca	Jednostki powiązane organizacyjnie	Ogółem
Przychody z tytułu odsetek	4 634	1 266	5 900
Koszty z tytułu odsetek	-3 351	-78 739	-82 090
Przychody z tytułu prowizji	6 024	793	6 817
Koszty z tytułu prowizji	-717	-	-717
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu	-315 764	563	-315 201
Wynik na transakcjach zabezpieczających	-	-	-
Pozostałe przychody	3 202	38	3 240

1.01.2008 – 30.06.2008 (w tys. PLN)	Jednostka dominująca	Jednostki powiązane organizacyjnie	Ogółem
Przychody z tytułu odsetek	28 151	4 576	32 727
Koszty z tytułu odsetek	-2 556	-116 003	-118 559
Przychody z tytułu prowizji	32 725	2 240	34 965
Koszty z tytułu prowizji	-784	-1	-785
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu	11 600	17	11 617
Wynik na transakcjach zabezpieczających	729	-	729
Pozostałe przychody	3 690	264	3 954

Nota 14.3

30.06.2009 (w tys. PLN)	Jednostka dominująca	Jednostki powiązane organizacyjnie	Ogółem
Zobowiązania warunkowe udzielone:	20 161	118 420	138 581
- finansowe	-	90 518	90 518
- gwarancyjne	20 161	27 902	48 063
Zobowiązania warunkowe otrzymane:	21 497	688 146	709 643
- finansowe	-	674 535	674 535
- gwarancyjne	21 497	13 611	35 108
Operacje na instrumentach pochodnych*	21 157 468	56 423	21 213 891

31.12.2008 (w tys. PLN)	Jednostka dominująca	Jednostki powiązane organizacyjnie	Ogółem
Zobowiązania warunkowe udzielone:	38 164	148 499	186 663
- finansowe	-	123 759	123 759
- gwarancyjne	38 164	24 740	62 904
Zobowiązania warunkowe otrzymane:	1 252	-	1 252
- finansowe	-	-	-
- gwarancyjne	1 252	-	1 252
Operacje na instrumentach pochodnych*	17 295 111	-	17 295 111

30.06.2008 (w tys. PLN)	Jednostka dominująca	Jednostki powiązane organizacyjnie	Ogółem
Zobowiązania warunkowe udzielone:	17 692	250 199	267 891
- finansowe	-	199 334	199 334
- gwarancyjne	17 692	50 865	68 557
Zobowiązania warunkowe otrzymane:	18 793	31 547	50 340
- finansowe	-	-	-
- gwarancyjne	18 793	31 547	50 340
Operacje na instrumentach pochodnych*	14 090 251	-	14 090 251

* w pozycji „Operacje na instrumentach pochodnych” zaprezentowane zostały operacje kupna i sprzedaży instrumentów pochodnych.

Istotne umowy dotyczące podmiotów powiązanych

W dniu 21 kwietnia 2009 roku Bank zawarł umowę kredytową z Fortis Finance Belgium SCRL z siedzibą w Brukseli w sprawie zaciągnięcia przez Bank pożyczki podporządkowanej z Fortis Finance Belgium SCRL w kwocie 50 mln EUR. Środki zostały uruchomione dnia 22 kwietnia 2009 roku. Warunki kredytowania nie odbiegają od warunków rynkowych. Umowę zawarto na 10 lat, tj. do 21 kwietnia 2019 roku.

Dnia 10 czerwca 2009 roku został podpisany aneks do umowy kredytowej z dnia 21 kwietnia 2009 roku z Fortis Finance Belgium SCRL z siedzibą w Brukseli w sprawie zaciągnięcia przez Bank pożyczki podporządkowanej z Fortis Finance Belgium SCRL w kwocie 50 mln EUR. Zgodnie z aneksem, kwota pożyczki podporządkowanej została zmniejszona do 20 mln EUR i będzie mogła zostać spłacona po 5 latach od zaciągnięcia pożyczki, zgodnie z warunkami przyjętymi w aneksie. Pozostałą część długu w wysokości 30 mln EUR Bank spłacił 23 czerwca 2009 roku. Ponadto, postanowienia dotyczące statusu pożyczki oraz podporządkowania, dostosowane zostały do treści regulacji ustawowej.

W dniu 30 czerwca 2009 roku Komisja Nadzoru Finansowego wydała zgodę na zaliczenie pożyczki, w kwocie 20 mln EUR, jako zobowiązania podporządkowanego, do funduszy własnych (uzupełniających) Banku zgodnie z art. 127 Prawa Bankowego.

W związku ze zmniejszeniem kwoty pożyczki podporządkowanej z Fortis Finance Belgium do 20 mln EURO i spłatą pozostałej części długu w wysokości 30 mln EURO Bank, w dniu 23 czerwca 2009 roku Rada Nadzorcza podjęła decyzję o emisji podporządkowanych obligacji imiennych. Oferta Fortis Bank Polska SA w sprawie nabycia przedmiotowych obligacji została przyjęta przez Fortis Finance Belgium SCRL/CBVA. W dniu 29 czerwca 2009 roku została zawarta Umowa Subemisyjna pomiędzy stronami, określająca szczegółowo warunki emisji i nabycia obligacji przez obligatariusza. Emisja w całości została objęta przez Fortis Finance Belgium SCRL/CBVA z siedzibą w Brukseli.

Emisja została przeprowadzona w trybie subskrypcji prywatnej, 300 sztuk podporządkowanych obligacji imiennych o wartości nominalnej 100 000 EUR każda, z nieoznaczonym terminem wymagalności, oprocentowanych stawką zmienną w wysokości 3-miesięczny EURIBOR plus marża. Wykup obligacji będzie możliwy za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego.

Transakcje z Zarządem, Radą Nadzorczą, osobami zarządzającymi

Łączną wartość wynagrodzeń oraz wartości świadczeń otrzymanych przez członków Zarządu, Rady Nadzorczej oraz Dyrektorów Zarządzających Fortis Bank Polska SA przedstawia poniższa tabela:

Nota 14.4

W tys. PLN	01.01.2009 - 30.06.2009	01.01.2008 - 30.06.2008
Zarząd, w tym:	2 178	3 540
- wynagrodzenia	1 459	1 706
- korzyści*	281	285
- inne**	438	1 549
Rada Nadzorcza	283	195
Dyrektorzy Zarządzający***	5 176	6 762

* W pozycji korzyści, Bank ujmuje koszty opieki medycznej, samochodu służbowego (ryczałt), koszty mieszkania, korzyści z tytułu uczestnictwa w programie „Fortis Executives and Professionals Stock Option Plan” na akcje Fortis Bank NV.

** W pozycji inne, Bank ujmuje ekwiwalent za urlop, premie i wynagrodzenie za posiedzenia Zarządu Banku.

*** Wynagrodzenia brutto z funduszu płac łącznie ze składkami ZUS dla dyrektorów bezpośrednio podlegających Zarządowi.

Informacje dotyczące kredytów, pożyczek, gwarancji i poręczeń udzielonych przez Bank dla Dyrektorów Zarządzających, członków Zarządu i Rady Nadzorczej Fortis Bank Polska SA.**Na 30.06.2009 roku Bank udzielił:**

członkom Rady Nadzorczej:

- 1 limitu w karcie kredytowej w wysokości 29 tys. PLN, z czego wykorzystano 13 tys. PLN;
- 1 gwarancji w wysokości 5 tys. USD, na okres od 5 do 10 lat;
- 2 limitów w rachunku oszczędnościowo – rozliczeniowym w wysokości 40 tys. PLN, z czego wykorzystano 21 tys. PLN.

członkom Zarządu:

- 5 limitów w karcie kredytowej w łącznej wysokości 65 tys. PLN, z czego wykorzystano 12 tys. PLN;

- 1 kredytu dewizowego w wysokości 98 tys. PLN, z terminem pierwotnym zapadalności od 5 do 10 lat włącznie;
- 2 limitów w rachunku oszczędnościowo - rozliczeniowym w łącznej wysokości 100 tys. PLN.

Dyrektorom Zarządzającym:

- 18 kredytów na łączną kwotę 4 518 tys. PLN, w tym 9 dewizowych na łączną kwotę 3 308 tys. PLN z pierwotnym terminem spłaty od 3 lat do powyżej 30 lat;
- 6 limitów w rachunkach oszczędnościowo – rozliczeniowych w łącznej wysokości 97 tys. PLN, z czego na koniec czerwca 2009 wykorzystano 15 tys. PLN;
- 14 limitów w kartach kredytowych na łączną kwotę 112 tys. PLN, z czego na koniec czerwca 2009 wykorzystano 23 tys. PLN.

osobom powiązanych z osobami zarządzającymi i nadzorującymi:

- 2 kredyty (w tym 1 dewizowy) w łącznej wysokości 166 tys. PLN, z pierwotnym terminem zapadalności od 10 do 30 lat włącznie;
- 4 limitów w rachunku oszczędnościowo-kredytowym w łącznej wysokości 43 tys. PLN, z czego na koniec czerwca 2009 wykorzystano 24 tys. PLN;
- 4 limitów w kartach kredytowych na łączną kwotę 35 tys. PLN, z czego na koniec czerwca 2009 wykorzystano 2 tys. PLN.

Na 31.12.2008 roku Bank udzielił:

członkom Rady Nadzorczej:

- 1 limitu w karcie kredytowej w wysokości 29 tys. PLN, z czego wykorzystano 25 tys. PLN;
- 1 gwarancji w wysokości 5 tys. USD, na okres od 5 do 10 lat;
- 1 limitu w rachunku oszczędnościowo – rozliczeniowym w wysokości 10 tys. PLN.

członkom Zarządu:

- 6 limitów w karcie kredytowej w łącznej wysokości 75 tys. PLN, z czego wykorzystano 20 tys. PLN;
- 1 kredytu dewizowego w łącznej wysokości 109 tys. PLN, z terminem pierwotnym zapadalności od 5 do 10 lat włącznie;
- 2 limitów w rachunku oszczędnościowo - rozliczeniowym w łącznej wysokości 100 tys. PLN.

Dyrektorom Zarządzającym:

- 23 kredytów na łączną kwotę 6 115 tys. PLN, w tym 14 dewizowych na łączną kwotę 5 065 tys. PLN z pierwotnym terminem spłaty od 3 lat do powyżej 30 lat;
- 8 limitów w rachunkach oszczędnościowo – rozliczeniowych w łącznej wysokości 107 tys. PLN, z czego na koniec roku 2008 wykorzystano 22 tys. PLN;
- 16 limitów w kartach kredytowych na łączną kwotę 120 tys. PLN, z czego na koniec roku 2008 wykorzystano 33 tys. PLN.

osobom powiązanych z osobami zarządzającymi i nadzorującymi:

- 8 kredytów (w tym 1 dewizowy) w łącznej wysokości 202 tys. PLN, z pierwotnym terminem zapadalności od 3 miesięcy do 30 lat włącznie;
- 3 limitów w rachunku oszczędnościowo-kredytowym w łącznej wysokości 37 tys. PLN, z czego na koniec roku 2008 wykorzystano 29 tys. PLN;
- 4 limitów w kartach kredytowych na łączną kwotę 35 tys. PLN, z czego na koniec roku 2008 wykorzystano 8 tys. PLN.

Według stanu na 30.06.2008 roku Bank udzielił:

członkom Rady Nadzorczej:

- 1 limitu w karcie kredytowej w wysokości 29 tys. PLN, z czego wykorzystano 29 tys. PLN;
- 1 gwarancji w wysokości 5 tys. USD, na okres od 5 do 10 lat.

członkom Zarządu:

- 8 limitów w karcie kredytowej w łącznej wysokości 107 tys. PLN, z czego wykorzystano 25 tys. PLN;
- 2 kredyty dewizowych w łącznej wysokości 1 275 tys. PLN, z terminem pierwotnym zapadalności od 5 do 30 lat włącznie;
- 2 limitów w rachunku oszczędnościowo - rozliczeniowym w łącznej wysokości 100 tys. PLN.

Dyrektorom Zarządzającym:

- 28 kredytów na łączną kwotę 5 541 tys. PLN, w tym 18 dewizowych na łączną kwotę 4 393 tys. PLN z pierwotnym terminem spłaty od 5 lat do powyżej 30 lat;
- 8 limitów w rachunkach oszczędnościowo – rozliczeniowych w łącznej wysokości 95 tys. PLN, z czego na koniec czerwca 2008 wykorzystano 4 tys. PLN;

- 19 limitów w kartach kredytowych na łączną kwotę 119 tys. PLN, z czego na koniec czerwca 2008 wykorzystano 26 tys. PLN.

osobom powiązanych z osobami zarządzającymi i nadzorującymi:

- 4 kredytów (w tym 3 dewizowe) w łącznej wysokości 694 tys. PLN, z pierwotnym terminem zapadalności od 5 do 30 lat włącznie;
- 1 limitu w rachunku oszczędnościowo-kredytowym w łącznej wysokości 50 tys. PLN, z czego na koniec czerwca 2008 wykorzystano 27 tys. PLN;
- 3 limitów w kartach kredytowych na łączną kwotę 16 tys. PLN, z czego na koniec czerwca 2008 wykorzystano 7 tys. PLN.

15. Zarządzanie ryzykiem

Bank identyfikuje, mierzy, monitoruje oraz zarządza wszystkimi ryzykami występującymi w jego działalności.

Bank dzieli procesy monitoringu, kontroli i zarządzaniem ryzykiem na następujące kategorie:

- ryzyko kredytowe (w tym ryzyko kontrahenta)
- ryzyko płynności
- ryzyko walutowe
- ryzyko stopy procentowej
- ryzyko kontrahenta
- ryzyko operacyjne
- ryzyko biznesowe, w tym:
 - ryzyko strategiczne
 - ryzyko utraty reputacji

Zarząd Banku określa politykę ryzyka i przyjmuje zasady kontroli i zarządzania ryzykiem, określa politykę ustanawiania limitów dla wszystkich odpowiednich rodzajów ryzyka, a także procedury kontroli ryzyka.

Proces oraz zasady zarządzania ryzykiem w Banku, nie uległy zmianie w stosunku do przedstawionych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Banku za rok zakończony 31 grudnia 2008 roku.

Ryzyko kredytowe

Nota 15.1.1

Informacja o jakości zaangażowania (w tys. PLN)	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 900 060	1 138 904	1 437 769
- należności bez utraty wartości	1 901 458	1 139 364	1 439 739
- odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR)	-1 398	-460	-1 970
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 171 221	1 372 145	305 977
- papiery wartościowe	486 220	255 154	41 831
- pochodne instrumenty finansowe, w tym	685 001	1 116 991	264 146
- korekta wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego	-67 003	-104 319	-
Należności od banków	339 294	606 373	2 001 694
- należności bez utraty wartości	339 420	606 447	2 001 892
- odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR)	-126	-74	-198
Należności od klientów	13 846 427	14 823 117	12 654 281
- należności bez utraty wartości	13 264 101	14 611 998	12 580 075
- należności z utratą wartości, w tym:	1 101 416	470 792	289 727
ustalaną metodą indywidualną	1 049 052	426 870	253 855
ustalaną metodą kolektywną	52 364	43 922	35 872
- odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na poniesione, zidentyfikowane straty	-462 076	-211 972	-158 600
ustalaną metodą indywidualną	-431 797	-185 292	-136 852
ustalaną metodą kolektywną	-30 279	-26 680	-21 748
- odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR)	-57 014	-47 701	-56 921
Inwestycje dostępne do sprzedaży	2 213 465	1 200 836	1 359 103
- papiery wartościowe	2 213 465	1 200 836	1 359 103
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	3 710 593	4 913 502	4 875 907
- zobowiązania pozabilansowe bez utraty wartości	3 662 745	4 886 252	4 828 431
- zobowiązania pozabilansowe z utratą wartości, w tym:	57 627	40 175	59 158
ustalaną metodą indywidualną	56 831	39 226	58 508
ustalaną metodą kolektywną	796	949	650
- rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	-4 979	-8 270	-3 786

ustalaną metodą indywidualną	-4 453	-7 710	-3 455
ustalaną metodą kolektywną	-526	-560	-331
- odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR) - zobowiązania pozabilansowe	-4 800	-4 655	-7 896

Nota 15.1.2

Analiza portfela należności od klientów brutto (w tys. PLN)	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
Należności niezaległe bez utraty wartości	12 949 135	14 216 410	12 332 303
Należności zaległe bez utraty wartości	314 966	395 588	247 772
Należności z utratą wartości ustalaną metodą indywidualną z rezerwą	826 288	366 944	219 343
Należności z utratą wartości ustalaną metodą indywidualną bez rezerwy	222 764	59 926	34 512
Należności z utratą wartości ustalaną metodą kolektywną z rezerwą	51 091	42 970	33 288
Należności z utratą wartości ustalaną metodą kolektywną bez rezerwy	1 273	952	2 584
Razem należności od klientów brutto	14 365 517	15 082 790	12 869 802

Nota 15.1.3

Należności niezaległe bez utraty wartości (w tys. PLN)	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
1-7	1 231 913	2 414 105	2 517 276
8-10	2 757 498	4 015 296	3 494 885
11-12	2 259 786	2 128 125	1 127 855
13-17	1 110 377	752 407	202 266
Nie nadano ratingu	5 589 561	4 906 477	4 990 021
- w tym kredyty hipoteczne	4 531 312	4 328 069	3 074 897
Razem	12 949 135	14 216 410	12 332 303

Nota 15.1.4

Należności z utratą wartości (w tys. PLN)	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
- ustalaną metodą indywidualną	1 049 052	426 870	253 855
18	213 695	90 014	15 050
19	604 755	175 935	116 260
20	224 243	152 833	119 556
Nie nadano ratingu	6 359	8 088	2 989
- ustalaną metodą kolektywną	52 364	43 922	35 872
18	512	237	376
19	1 120	412	407
20	4 933	4 057	6 325
Nie nadano ratingu	45 799	39 216	28 764
Razem	1 101 416	470 792	289 727

Kategoria „nie nadano ratingu”, występująca w nocie 15.1.3 i 15.1.4, obejmuje klientów Banku, którzy nie posiadali nadanego ratingu kredytowego Fortis Masterscale lub posiadali rating wygasły. Zgodnie z zasadami systemu Fortis Masterscale, obowiązującymi w Banku, procedurze nadania ratingu podlegają wyłącznie klienci komercyjni, wobec których łączne zaangażowanie kredytowe Banku przekracza równowartość 1 000 EUR.

W tabeli poniżej została zaprezentowana analiza wiekowa aktywów finansowych, które są zaległe na dzień sprawozdawczy, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości.

Nota 15.1.5

Okres przeterminowania należności zaległych bez utraty wartości (w tys. PLN)	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
Od 1 do 30 dni	248 187	354 341	181 893
Od 31 do 60 dni	24 153	16 043	37 982
Od 61 do 90 dni	12 626	17 139	3 251
Powyżej 91 dni	30 000	8 065	24 646
Razem należności zaległe bez utraty wartości	314 966	395 588	247 772

Koncentracja ryzyka kredytowego

W pierwszym półroczu 2009 roku oraz w 2008 roku nie został przekroczony limit maksymalnego zaangażowania w stosunku do żadnego klienta lub grupy kapitałowej określony w Ustawie Prawo Bankowe.

Ryzyko płynności

Podstawowymi źródłami finansowymi Banku są depozyty klientów niebankowych oraz pożyczki z grupy Fortis. Bank ma zapewnione stałe źródło finansowania poprzez długoterminowe pożyczki.

Na dzień 30 czerwca 2009 roku struktura uruchomionych pożyczek wyglądała następująco:

- EUR 200 mln - zapadalność w styczniu 2010,
- CHF 440 mln - zapadalność w marcu 2010,
- EUR 400 mln - zapadalność w czerwcu 2010,
- CHF 297 mln - zapadalność w październiku 2010,
- CHF 440 mln - zapadalność w lipcu 2011,
- CHF 734 mln - zapadalność w czerwcu 2012,
- EUR 2,5 mln - zapadalność w czerwcu 2012,
- EUR 100 mln - zapadalność we wrześniu 2017,
- EUR 20 mln - zapadalność w kwietniu 2019

W poniższej tabeli została zaprezentowana luka płynności według stanu na 30 czerwca 2009 roku, 31 grudnia 2008 roku oraz na 30 czerwca 2008 roku.

Nota 15.2.1

Luka płynności (w mln PLN)	Wielkość	Niewykorzystany limit	Limit	% wykorzystanego limitu	Przekroczenie limitu
30.06.2009	10D	332	3 151	10%	Nie
	3M	969	1 714	36%	Nie
	1Y	-339	2 659	0%	Nie
31.12.2008	10D	3 318	-908	138%	Tak
	3M	5 599	-3 229	236%	Tak
	1Y	2 292	-340	117%	Tak
30.06.2008	10D	1 661	287	85%	Nie
	3M	1 293	655	66%	Nie
	1Y	653	793	45%	Nie

W ocenie Banku na dzień 30.06.2009 sytuacja płynnościowa jest stabilna. Nadzorcze miary płynności nie zostały przekroczone.

Poniższa tabela przedstawia analizę pozycji bilansowych i instrumentów pochodnych w podziale na rezydualne terminy zapadalności i wymagalności według stanu na 30.06.2009 roku oraz dane porównawcze według stanu na 31.12.2008 roku oraz na 30.06.2008 roku.

Nota 15.2.2

30.06.2009 (w tys. PLN)	Bez określonego terminu	Do 1 m-ca	1 - 3 m - ce	3 - 12 m - cy	1 - 3 lat	3 - 5 lat	> 5 lat	Razem
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	-	-	-	-	2 031 736
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	-67 003	129 781	164 239	480 265	409 929	18 427	35 583	1 171 221
Należności od banków	-125	327 320	2 264	9 835	-	-	-	339 294
Należności od klientów	577 712	2 469 690	361 502	1 425 616	2 066 640	1 573 085	5 372 182	13 846 427
Inwestycje dostępne do sprzedaży	668	999 806	29 737	476 129	376 092	-	331 033	2 213 465
Inne aktywa	-	-	-	-	-	-	-	460 369
Pozycja długa	511 252	3 926 597	557 742	2 391 845	2 852 661	1 591 512	5 738 798	20 062 512
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	125 200	142 600	242 677	79 450	15 721	31 778	637 426
Zobowiązania wobec banków	-	416 888	9 465	69 890	205 031	151 441	141 975	994 690
Zobowiązania wobec klientów	-	5 251 120	1 671 390	1 208 460	35 199	-	3 134	8 169 303
Kredyty i pożyczki otrzymane	-	-	-	3 971 576	4 323 263	-	-	8 294 839
Zobowiązania podporządkowane	-	-	-	-	-	-	670 440	670 440
Pozostałe pasywa	-	-	-	-	-	-	-	1 295 814
Pozycja krótka	-	5 793 208	1 823 455	5 492 603	4 642 943	1 671 162	847 327	20 062 512
Luka - bilans	511 252	-1 866 611	-1 265 713	-3 100 758	-1 790 282	1 424 350	4 891 471	-
Instrumenty pochodne								
Kwoty kupione	-	1 462 199	5 508 210	6 801 210	1 083 541	1 003 199	1 469 429	17 327 788
Kwoty sprzedane	-	1 458 634	5 617 793	6 911 795	1 078 392	1 003 199	1 469 429	17 539 242
Luka-pozabilans	-	3 565	-109 583	-110 585	5 149	-	-	-211 454
31.12.2008 (w tys. PLN)	Bez określonego terminu	Do 1 m-ca	1 - 3 m - ce	3 - 12 m - cy	1 - 3 lat	3 - 5 lat	> 5 lat	Razem
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	-	-	-	-	1 494 888
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	-104 319	235 691	225 361	672 594	238 019	19 031	85 768	1 372 145
Należności od banków	-74	591 172	3 735	4 999	6 541	-	-	606 373
Należności od klientów	211 005	2 955 491	742 467	1 709 768	2 139 867	1 518 109	5 546 410	14 823 117
Inwestycje dostępne do sprzedaży	88	-	49 500	387 911	282 796	34 829	445 712	1 200 836
Inne aktywa	-	-	-	-	-	-	-	371 645
Pozycja długa	106 700	3 782 354	1 021 063	2 775 272	2 667 223	1 571 969	6 077 890	19 869 004

Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	110 161	184 396	470 120	144 783	15 891	36 250	961 601
Zobowiązania wobec banków	-	1 810 320	5 890	44 178	141 182	154 639	120 754	2 276 963
Zobowiązania wobec klientów	-	4 712 633	1 155 450	481 175	16 394	-	2 812	6 368 464
Kredyty i pożyczki otrzymane	-	-	-	-	6 042 459	2 155 741	-	8 198 200
Zobowiązania podporządkowane	-	-	-	-	-	-	417 240	417 240
Pozostałe pasywa	-	-	-	-	-	-	-	1 646 536
Pozycja krótka		6 633 114	1 345 736	995 473	6 344 818	2 326 271	577 056	19 869 004
Luka - bilans		106 700	-2 850 760	-324 673	1 779 799	-3 677 595	-754 302	5 500 834

Instrumenty pochodne

Kwoty kupione	-	3 317 720	3 026 439	8 175 074	2 272 745	1 018 635	1 562 910	19 373 523
Kwoty sprzedane	-	3 198 363	2 985 866	8 113 354	2 264 397	1 018 502	1 562 910	19 143 392
Luka - pozabilans	-	119 357	40 573	61 720	8 348	133	-	230 131

30.06.2008 (w tys. PLN)	Bez określonego terminu	Do 1 m-ca	1 - 3 m - ce	3 - 12 m - cy	1 - 3 lat	3 - 5 lat	> 5 lat	Razem
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	-	-	-	-	1 637 916
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	-	36 398	80 796	99 610	29 743	15 509	43 921	305 977
Należności od banków	-198	1 660 105	183 822	151 860	6 105	-	-	2 001 694
Należności od klientów	74 221	2 924 558	625 736	1 642 397	2 006 699	1 257 369	4 123 301	12 654 281
Inwestycje dostępne do sprzedaży	79	-	98 627	315 187	274 415	303 694	367 101	1 359 103
Inne aktywa	-	-	-	-	-	-	-	418 955
Pozycja długa	74 102	4 621 061	988 981	2 209 054	2 316 962	1 576 572	4 534 323	18 377 926

Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	51 823	77 070	101 192	19 170	12 247	13 936	275 438
Zobowiązania wobec banków	-	3 495 712	15 133	37 883	94 707	132 565	120 751	3 896 751
Zobowiązania wobec klientów	-	5 749 471	498 232	477 968	1 717	15 895	358 267	7 101 550
Kredyty i pożyczki otrzymane	-	-	-	-	2 306 131	2 877 302	-	5 183 433
Zobowiązania podporządkowane	-	-	-	-	-	-	335 420	335 420
Pozostałe pasywa	-	-	-	-	-	-	-	1 585 334
Pozycja krótka	-	9 297 006	590 435	617 043	2 421 725	3 038 009	828 374	18 377 926
Luka - bilans	74 102	-4 675 945	398 546	1 592 011	-104 763	-1 461 437	3 705 949	-

Instrumenty pochodne

Kwoty kupione	-	1 963 636	2 795 306	6 458 517	1 905 583	897 720	944 950	14 965 712
Kwoty sprzedane	-	1 980 385	2 793 470	6 516 665	1 905 372	897 720	944 950	15 038 562
Luka - pozabilans	-	-16 749	1 836	-58 148	211	-	-	-72 850

Ryzyko walutowe

Dane na temat wykorzystania limitów pozycji walutowej zarządzanej przez Departament Skarbu i wartości zagrożonej są przedstawione w poniższej tabeli:

Nota 15.3.1

Dane na temat ryzyka walutowego (w tys. PLN)	30.06.2009		31.12.2008		30.06.2008	
Wykorzystanie limitu pozycji	7%	10 965	16%	24 381	12%	17 599
Wykorzystanie limitu VaR	5%	61	25%	297	10%	124

Wykorzystanie limitów dla portfela ryzyka walutowego, zarządzanego przez Departament Skarbu, przedstawiało się następująco:

Nota 15.3.2

1.01.2009 – 30.06.2009	Wykorzystanie limitów		
	minimalne	średnie	maksymalne
VaR	2%	10%	35%
Całkowita pozycja walutowa	4%	9%	17%

1.01.2008 – 31.12.2008	Wykorzystanie limitów		
	minimalne	średnie	maksymalne
VaR	2%	9%	75%
Całkowita pozycja walutowa	5%	12%	33%

1.01.2008 – 30.06.2008	Wykorzystanie limitów		
	minimalne	średnie	maksymalne
VaR	2%	10%	36%
Całkowita pozycja walutowa	5%	13%	25%

Poniższa tabela przedstawia strukturę walutową aktywów i pasywów Banku w równowartości złotówkowej na dzień 30.06.2009 roku wraz z danymi porównawczymi według stanu na 31.12.2008 roku i 30.06.2008 roku.

Nota 15.3.3

Składniki pozycji walutowej (w tys. PLN)	30.06.2009		31.12.2008		30.06.2008	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
HUF	236	286	80	670	93	163
CZK	2 595	2 652	479	776	58	577
AUD	311	456	163	209	295	187
JPY	46	770	980	193	6 536	735
USD	346 126	345 784	202 033	358 251	679 662	882 204
CAD	683	386	1 155	1 883	856	1 159
GBP	10 478	12 189	73 721	80 023	83 791	125 210
DKK	1 772	990	32 571	19 958	14 603	15 091
NOK	6 000	4 705	24 400	13 743	32 239	28 413
CHF	5 382 226	5 616 827	4 261 222	3 853 743	2 840 965	2 678 724
SEK	4 072	2 400	15 745	9 188	15 927	16 090
EUR	3 551 178	5 046 450	3 587 627	5 732 704	2 616 185	3 159 806
SKK	-	-	1 769	-	31	1 096
PLN	10 755 753	9 026 392	11 665 823	9 794 166	12 084 910	11 466 615
Inne waluty wymienne	1 036	2 225	1 236	3 497	1 775	1 856
Razem	20 062 512	20 062 512	19 869 004	19 869 004	18 377 926	18 377 926

Ryzyko stopy procentowej

Na koniec czerwca 2009 roku oraz w porównywalnym okresie na koniec grudnia 2008 roku oraz na koniec czerwca 2008 roku ryzyko Banku na zmianę stóp procentowych przedstawiało się następująco:

Nota 15.4.1

VaR 2-miesięczny, na portfelu bankowym (w tys. PLN)	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
	8 105	16 285	10 306

Nota 15.4.2

30.06.2009	CHF	EUR	PLN	USD	Pozostałe	Razem
Bp sensitivity (+1bp) (w tys. PLN)						
D7	2,73	2,96	-2,15	-0,11	-0,004	3,43
M1	-3,03	-1,59	4,57	0,56	0,1	0,61
M3	-41,9	-6,71	23,7	0,45	0,003	-24,46
M6	-32,23	-2,56	5,37	0,44	0	-28,98
M9	42,29	-0,4	-4,33	0,3	0	37,86
M12	27,36	-0,14	-6,95	0,28	0	20,55
Y2	0	-0,72	-19,29	0,04	0	-19,97
Y3	0	-1,01	-16,18	-0,21	0	-17,40
Y5	0	0,63	-52,33	0	0	-51,7
Y10	0	0,08	0,45	0	0	0,53
Suma	-4,78	-9,46	-67,14	1,75	0,1	

31.12.2008	CHF	EUR	PLN	USD	Pozostałe	Razem
Bp sensitivity (+1bp) (w tys. PLN)						
D7	5,6	2,1	-0,5	-	-	7,2
M1	1,5	6,0	-3,8	0,6	0,1	4,4
M3	-43,4	-9,2	-0,6	0,1	-	-53,1
M6	-25,7	-3,2	-0,7	-	-	-29,6
M9	-	0,1	-4,8	0,1	-	-4,6
M12	-	-0,5	-11,1	0,1	-	-11,5
Y2	-	-0,8	-4,3	0,1	-	-5,0
Y3	-	-0,7	-8,8	-	-	-9,5
Y5	-	2,3	-57,2	-	-	-54,9
Y10	-	0,4	-58,3	-	-	-57,9
Suma	-62,0	-3,5	-150,1	1,0	0,1	

30.06.2008	CHF	EUR	PLN	USD	Pozostałe	Razem
Bp sensitivity (+1bp) (w tys. PLN)						
D7	4,7	0,5	-1,9	-	-	3,3
M1	-6,6	3,1	-11,9	1,0	0,1	-14,3
M3	-29,8	-4,3	-12,5	0,3	-	-46,3
M6	-19,1	-2,5	-6,5	-	-	-28,1
M9	-	0,2	-5,9	0,1	-	-5,6
M12	-	-0,4	-21,7	0,1	-	-22,0
Y2	-	-1,4	-35,4	0,1	-	-36,7
Y3	-	-1,1	-5,2	-	-	-6,3
Y5	-	-0,5	-24,1	-	-	-24,6
Y10	-	0,2	-4,9	-	-	-4,7
Suma	-50,8	-6,2	-130,0	1,6	0,1	

Wykorzystanie limitów stopy procentowej portfela zarządzanego przez Departament Skarbu od początku 2009 roku przedstawiało się następująco:

Nota 15.4.3

1.01.2009 – 30.06.2009	Wykorzystanie limitów		
	minimalne	średnie	maksymalne
VaR	35%	95%	172%
Całkowita pozycja stopy procentowej	30%	61%	105%

1.01.2008 – 31.12.2008	Wykorzystanie limitów		
	minimalne	średnie	maksymalne
VaR	17%	39%	96%
Całkowita pozycja stopy procentowej	14%	59%	88%

1.01.2008 – 30.06.2008	Wykorzystanie limitów		
	minimalne	średnie	Maksymalne
VaR	17%	29%	51%
Całkowita pozycja stopy procentowej	14%	47%	79%

Ryzyko kontrahenta

Ekwiwalent bilansowy wynosił na 30.06.2009 roku 837 942 tys. PLN, a w okresach porównywalnych na 31.12.2008 roku 1 392 142 tys. PLN oraz na 30.06.2008 roku 408 719 tys. PLN.

Zarządzanie kapitałem

Adekwatność kapitału

Aktualna polityka Grupy dotycząca utrzymania funduszy własnych na adekwatnym poziomie odnosi się do kategorii adekwatności kapitałowej, współczynnika wypłacalności i struktury funduszy własnych opisanych w prawie bankowym oraz przepisach wykonawczych do tego aktu.

Zasady zarządzania kapitałem w Banku, nie uległy zmianie w stosunku do przedstawionych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym Banku za rok zakończony 31 grudnia 2008 roku.

Nota 15.5.1

Adekwatność kapitału	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
(w tys. PLN)			
Razem fundusze własne plus kapitał krótkoterminowy	1 407 100	1 600 109	1 479 825
Całkowity wymóg kapitałowy	1 184 726	1 295 630	1 075 241
Współczynnik adekwatności kapitałowej	9,50%	9,88%	11,01%

16. Wydarzenia po dniu bilansowym

16.1. Integracja Fortis Bank Polska SA z Dominet Bank S.A.

Dnia 9 stycznia 2008 roku Fortis Bank Polska SA podpisał umowę o współpracy z Dominet Bank S.A., przedmiotem której było zobowiązanie stron do podjęcia wszelkich niezbędnych czynności prowadzących do połączenia Fortis Bank Polska SA oraz Dominet Bank S.A. w drodze przeniesienia całego majątku Dominet Bank S.A. (jako spółki przejmowanej) na Fortis Bank Polska SA (jako spółki przejmującej), w zamian za nowo wyemitowane akcje Fortis Bank Polska SA, wydane dotychczasowym akcjonariuszom Dominet Bank S.A., zgodnie z postanowieniami Art. 492 §1 kodeksu spółek handlowych. Fortis Bank Polska SA i Dominet Bank S.A. pozostawały pod wspólną kontrolą Fortis Bank S.A./NV.

Podstawową przesłanką realizacji procesu połączenia Fortis Bank Polska SA i Dominet Bank S.A. było stworzenie uniwersalnego ogólnopolskiego banku, obecnego we wszystkich segmentach rynku, posiadającego szeroką sieć sprzedaży na terenie całego kraju. Zarząd oczekuje, iż realizacja procesu połączenia powinna spowodować powstanie znacznych wartości dla akcjonariuszy, dzięki efektom synergii oczekiwanych przychodów i kosztów w wyniku połączenia działalności operacyjnej obu banków.

W dniu 26 czerwca 2009 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę o połączeniu Fortis Bank Polska SA z Dominet Bank S.A. oraz przyjęło plan połączenia ogłoszony w Monitorze Sądowym i Gospodarczym nr 240 z dnia 9 grudnia 2008 roku.

W dniu 8 lipca 2009 roku Komisja Nadzoru Finansowego podjęła decyzję o zezwoleniu na połączenie obu banków.

W dniu 31 lipca nastąpiło prawne połączenie Fortis Bank Polska SA i Dominet Bank S.A.

Połączenie Fortis Bank Polska SA z Dominet Bank S.A. nastąpiło przez przeniesienie całego majątku Dominet Bank S.A. na Fortis Bank Polska SA w zamian za 5 243 532 akcji zwykłych na okaziciela, serii L, każda o wartości nominalnej 30 PLN, wydane przez Fortis Bank Polska SA akcjonariuszowi Dominet Bank S.A. (tj. Dominet S.A.) za 73.647 akcji Dominet Bank S.A., zgodnie z ustalonym parytetem wymiany akcji.

W konsekwencji kapitał zakładowy Fortis Bank Polska SA został podwyższony o kwotę 157 306 tys. PLN do kwoty 660 441 tys. PLN w drodze emisji akcji połączeniowych.

Akcje serii L będą uczestniczyć w podziale zysku na równi ze wszystkimi innymi akcjami Fortis począwszy od dnia 1 stycznia 2009 roku, tzn. za rok obrotowy 2009.

Na skutek połączenia Dominet S.A. uzyskał 23,82% akcji uprawniających do wykonywania 23,82% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy.

Po dniu połączenia Fortis Bank Polska SA i Dominet S.A. pozostają pod wspólną kontrolą Fortis Bank S.A./NV.

16.2. Zasady rachunkowości przyjęte dla połączenia

Fortis Bank Polska SA przyjął metodę wartości księgowej dla połączenia Fortis Bank Polska SA z Dominet Bank S.A.

Metoda wartości księgowej polega na sumowaniu wartości księgowych pozycji aktywów i pasywów łączących się jednostek, tj. bez dokonywania wyceny majątku jednostki przejmowanej do wartości godziwej.

Przy zastosowaniu metody księgowej, dla tej transakcji nie została rozpoznana wartość firmy.

Z połączonego bilansu wyeliminowane zostały transakcje wzajemne oraz fundusze własne jednostki przejętej. W jednostce przejmującej (Fortis Bank Polska SA) zwiększył się kapitał akcyjny na skutek emisji akcji o kwotę 157 306 tys. PLN do wartości 660 441 tys. PLN.

Różnica pomiędzy wartością bilansową nabytych aktywów netto, których wartość szacowana jest na ok. 136 296 tys. PLN, a wartością nominalną wyemitowanych akcji połączeniowych wynoszącą -21 010 tys. PLN została ujęta w funduszach własnych jednostki przejmującej. Podane wartości są wartościami szacunkowymi, które mogą ulec zmianie po ostatecznym rozliczeniu transakcji połączenia.

Koszty bezpośrednio związane z emisją akcji serii L poniesione przez Bank rozliczone zostały w ciężar kapitału zapasowego.

Procedura księgowego rozliczenia połączenia banków nie została zakończona do dnia ogłoszenia sprawozdania półrocznego, zatem wszystkie informacje podane poniżej, w szczególności dane liczbowe, mogą ulec zmianie.

Fortis Bank Polska SA, po połączeniu, nie będzie prezentować sprawozdań finansowych retrospektywnie, to jest z uwzględnieniem w danych porównawczych odpowiednich pozycji Dominet Banku S.A. Wynik Dominet Bank S.A. za okres sprawozdawczy od 1 stycznia 2009 roku do 31 lipca 2009 roku nie zostanie ujęty w wyniku połączonego Banku za rok 2009.

Dzień 31 lipca 2009 roku jest dla Dominet Banku S.A. ostatnim dniem bilansowym, na który zostaną zamknięte księgi rachunkowe i sporządzone ostatnie sprawozdania finansowe (zgodnie z art. 12 ust. 2 pkt. 4 i art. 45 ust. 1 ustawy o rachunkowości). Pierwszym dniem raportowym połączonego Banku będzie 31 sierpnia 2009 roku.

16.3. Nabyte aktywa i przejęte zobowiązania na dzień połączenia

W wyniku transakcji połączenia w dniu 31 lipca 2009 roku poniższe aktywa i zobowiązania zostały przeniesione z Dominet Bank S.A. do Fortis Bank Polska SA. Dane zostały zaprezentowane według zasad rachunkowości stosowanych przez Dominet Bank S.A. (PSR), bez przekształcenia na zasady rachunkowości stosowane przez Fortis Bank Polska SA (MSSF). Podane wartości są wartościami szacunkowymi, które mogą ulec zmianie po ostatecznym rozliczeniu transakcji połączenia.

Wybrane aktywa i zobowiązania nabyte w wyniku transakcji połączenia (w tys. PLN)	31.07.2009
AKTYWA	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	630 145
Należności od banków	30 765
Należności od klientów	2 304 788
Inwestycje – dostępne do sprzedaży	29 570
ZOBOWIĄZANIA	
Zobowiązania wobec klientów	2 181 956
Kredyty i pożyczki otrzymane	578 390
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów	29 903
Zobowiązania podporządkowane	89 889

16.4. Emisja akcji serii M przez Fortis Bank Polska S.A.

26 czerwca 2009 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy uchwaliło m.in. emisję 2 108 794 akcji serii M o wartości nominalnej 50 PLN każda. W dniu 3 sierpnia 2009 Zarząd Fortis Bank Polska SA ustalił cenę emisyjną akcji serii M na kwotę 209 PLN za jedną akcję. Emisja akcji serii M została przeprowadzona w trybie subskrypcji prywatnej. Wszystkie 2 108 794 akcji serii M objął Fortis Bank SA /NV. Wartość emisji wyniosła 440 738 tys. PLN. W dniu 12 sierpnia 2009 roku nastąpiło zamknięcie subskrypcji i przydział akcji Fortis Bank SA /NV. Akcje zostały pokryte w całości wkładem pieniężnym.

17. Inne istotne informacje

17.1. Opis czynników i zdarzeń, w szczególności o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe

W związku z pogorszeniem się sytuacji na światowych rynkach finansowych, Bank zidentyfikował wzrastające ryzyko kredytowe związane z kontraktami pochodnymi. Analiza sytuacji klientów z którymi zawarto transakcje walutowe ujawniła, że niektóre ze spodziewanych przepływów oczekiwanych przez eksporterów nie zostanie zrealizowana, bądź zostanie zrealizowana w wysokości niższej niż szacowana w momencie zawierania kontraktów zabezpieczających te przepływy.

Innym istotnym czynnikiem mającym wpływ na zdolność klientów do regulowania swoich zobowiązań w walutach obcych wobec Banku jest osłabienie kursu złotego.

Bank zastosował podejście oparte na ocenie ekspozycji naturalnej klientów z uwzględnieniem kontraktów zawartych z innymi bankami, oceniając przy tym przepływy pieniężne generowane przez klientów mogących pokryć wycenę transakcji pochodnych niestanowiących zabezpieczenia przepływów w walutach obcych.

Wpływ korekt wartości godziwej instrumentów pochodnych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta na wynik Banku został zaprezentowany w nocie dotyczącej wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

W celu ograniczenia ryzyka związanego z transakcjami pochodnymi zawartymi z klientami Banku, uwzględniając dużą zmienności kursów złotówki, Bank zawarł serię transakcji zabezpieczających. Są to kontrakty opcyjne mające chronić bank przed efektami potencjalnego i znacznego osłabienia złotego. Bank zabezpieczył ekspozycję w parze walutowej EUR/PLN, która miała największy udział w transakcjach pochodnych zawartych z klientami. Terminy rozliczenia kontraktów zabezpieczających przypadają na drugie półrocze 2009r.

Koszty transakcji zabezpieczających wpływają na wyniki banku osiągnięte w pierwszej połowie tego roku.

17.2. Wskazanie skutków zmian w strukturze grupy

Informacja o Właścicielu Fortis Bank Polska SA

W wyniku przejęcia we wrześniu i październiku 2008 roku aktywów grupy Fortis przez rządy Belgii, Holandii i Luksemburga, oraz dalszych porozumień zawartych między rządem Królestwa Belgii i grupą Fortis, nastąpiła zmiana w strukturze właścicielskiej głównego akcjonariusza Fortis Bank Polska SA. Od dnia 10 października 2008 roku właścicielem Fortis Bank SA/NV był w 99,93% rząd Królestwa Belgii poprzez Belgijską Federalną Agencję Inwestycyjną (Société Fédérale de Participations et d'Investissement).

Jednocześnie w październiku belgijski rząd zawarł porozumienie z grupą finansowo-bankową BNP Paribas zarejestrowaną we Francji, w wyniku którego po uzyskaniu koniecznych zezwoleń BNP Paribas przejmie od państwa belgijskiego 75% akcji Fortis Bank SA/NV oraz 100% akcji Fortis Insurance Belgium, a także zakupi 16% akcji Fortis Banque Luxembourg (zwiększając swój pakiet kontrolny do 67%) od Skarbu Państwa Luksemburg. BNP Paribas zapowiedział przejęcie kontroli nad Fortis Bank SA/NV wraz z jego międzynarodowymi spółkami zależnymi (w tym Fortis Bankiem Polska SA).

Na walnym zgromadzeniu 28 i 29 kwietnia 2009 roku w Gandawie i Utrechcie, zatwierdzone zostało porozumienie pomiędzy Fortis Holding, BNP Paribas a agencją rządu Belgii (Société Fédérale de Participations et d'Investissement) w sprawie zmienionych warunków (planowanej) transakcji. Zgodnie z postanowieniami nowego porozumienia, rząd Belgii miał przekazać BNP Paribas 75% udziałów Fortis Banku SA/NV (Fortis Bank Belgia) w oparciu o wycenę 100% aktywów na kwotę 11 mld euro w zamian za akcje BNP Paribas wyemitowane po cenie 68 euro, natomiast Fortis Bank SA/NV miał nabyć od Fortis Holding 25% Fortis Insurance Belgia. Transakcja, w wyniku której podmiotem dominującym wobec akcjonariusza większościowego Banku stała się grupa BNP Paribas, została sfinalizowana 12 maja 2009 roku.

BNP Paribas, przejmując od SFPI pierwszą transzę udziałów Fortis Banku SA/NV, stał się jego większościowym akcjonariuszem, a tym samym dokonał pośredniego nabycia w dniu 12 maja 2009 roku 16 738 712 akcji Fortis Bank Polska SA, stanowiących 99,81% kapitału zakładowego Fortis Bank Polska SA i uprawniających do 99,81% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Fortis Bank Polska SA.

Dnia 20 maja 2009 Komisja Nadzoru Finansowego udzielając zezwoleń na wykonywanie przez BNP Paribas SA z siedzibą w Paryżu za pośrednictwem Fortis Bank SA/NV z siedzibą w Brukseli i) prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu Fortis Bank Polska SA z ponad 75 % akcji Banku oraz ii) prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Dominet Bank SA z siedzibą w Lubinie z akcji uprawniających do wykonywania ponad 75 % głosów na WZA, uwarunkowała je m.in. następującymi zobowiązaniami:

- 1) nie podejmowanie działań prowadzących do przekształcenia działalności obecnie prowadzonej w Polsce

przez Fortis Bank Polska SA w oddział do 2017 roku; . W przypadku otwarcia nowego oddziału BNP Paribas w Polsce, prowadzi on będzie inną działalność, niż działalność bankowa prowadzona obecnie przez Fortis Bank Polska SA i Dominet Bank S.A.

- 2) nie podejmowanie działań prowadzących do wycofania akcji Fortis Bank Polska SA z obrotu giełdowego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie do roku 2017 oraz zwiększenie płynności akcji Banku notowanych na GPW do poziomu co najmniej 15% w ciągu 2 lat od wydania ww. zezwoleń i utrzymanie takiego poziomu.

17.3. Informacja dotycząca zmian zobowiązań warunkowych

W pierwszym półroczu 2009 roku nie nastąpiły istotne zmiany w zobowiązaniach warunkowych.

17.4. Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

W ciągu okresu objętego niniejszym sprawozdaniem nie nastąpiły istotne zmiany w toczących się postępowaniach.

17.5. Zmiana w składzie Rady Nadzorczej

Dnia 31 stycznia 2009 roku Pan Christopher Norris złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej Fortis Bank Polska SA. Pan Christopher Norris pełnił funkcję członka Rady Nadzorczej Fortis Bank Polska SA od dnia 26 września 2008 roku.

Dnia 26 czerwca 2009 roku Pan Peter Ullmann złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej Fortis Bank Polska SA. Pan Peter Ullmann pełnił funkcję członka Rady Nadzorczej Fortis Bank Polska SA od dnia 24 maja 2005 roku.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie, które odbyło się w dniu 26 czerwca 2009 roku, powołało Pana Camille Fohl i Pana Reginald De Gols w skład Rady Nadzorczej z dniem 26 czerwca 2009 roku.

Od 26 czerwca 2009 roku skład Rady Nadzorczej Fortis Bank Polska SA jest następujący:

1. Camille Fohl	- Przewodniczący
2. Jos Clijsters	- Wiceprzewodniczący
3. Antoni Potocki	- Wiceprzewodniczący
4. Zbigniew Dresler	
5. Lucas Willemyns	
6. Reginald De Gols	

17.6. Zmiana w składzie Zarządu Fortis Bank Polska SA

Z dniem 1 kwietnia 2009 roku, na mocy decyzji Rady Nadzorczej, Pan Jacek Obłąkowski objął funkcję Wiceprezesa Zarządu Fortis Bank Polska SA odpowiedzialnego za Pion Obsługi Małych Przedsiębiorstw i Klientów Indywidualnych.

Pan Jacek Obłąkowski pozostaje Prezesem Dominet Bank S.A.

Jednocześnie w związku z potrzebą zapewnienia sprawnego połączenia Fortis Bank Polska SA i Dominet Bank S.A. od dnia 1 kwietnia 2009 roku:

- Pan Jan Bujak objął funkcję Wiceprezesa Zarządu Dominet Bank S.A. z siedzibą w Lubinie,
- Pan Jaromir Pelczarski został delegowany przez Radę Nadzorczą Dominet Bank S.A. do czasowego wykonywania czynności Wiceprezesa Zarządu Dominet Bank S.A. z siedzibą w Lubinie.

Na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 16 czerwca 2009 roku, Rada Nadzorcza podjęła następujące decyzje dotyczące zmian w składzie Zarządu Fortis Bank Polska SA:

- odwołała Pana Thierrego Lechien z funkcji Wiceprezesa i członka Zarządu z dniem 15 czerwca 2009 roku,
- powołała Pana Philippe'a Van Hellemonta na Wiceprezesa Zarządu od dnia 16 czerwca 2009 roku do końca bieżącej pięcioletniej kadencji, kończącej się z dniem odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Banku zatwierdzającego rok obrachunkowy 2009.

Od dnia 16 czerwca 2009 roku skład Zarządu jest następujący:

1. Alexander Paklons	- Prezes Zarządu
2. Jan Bujak	- Pierwszy Wiceprezes Zarządu

3. Jean-Luc Deguel	- Wiceprezes Zarządu
4. Jacek Obłąkowski	- Wiceprezes Zarządu
5. Jaromir Pelczarski	- Wiceprezes Zarządu
6. Philippe Van Hellemont	- Wiceprezes Zarządu

17.7. Uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy

Zwyczajne Walne Zgromadzenie, które odbyło się 26 czerwca 2009, podjęło wiele istotnych uchwał. Zatwierdzony został podział zysku za rok 2008, który wyniósł 78.190.773,02 PLN i został podzielony w następujący sposób: część zysku w wysokości 33.190.773,02 PLN przekazany został na kapitał zapasowy a pozostała część w wysokości 45.000.000,00 PLN przekazana została na fundusz ogólnego ryzyka.

Na WZA podjęto uchwałę w sprawie przeniesienia środków w kwocie 194.000.000,00 PLN z funduszu ogólnego ryzyka do kapitału rezerwowego, który w szczególności przeznaczony został na podniesienie kapitału zakładowego banku.

Akcjonariusze przyjęli uchwałę o połączeniu Fortis Bank Polska SA z Dominet Bank S.A. Połączenie banków odbyło się zgodnie z kodeksem spółek handlowych poprzez przeniesienie całego majątku Dominet Banku na Fortis Bank w zamian za akcje, które ten ostatni wydał właścicielowi Dominet Banku – Dominet S.A. Związku z tym Akcjonariusze podjęli decyzję o podwyższeniu kapitału zakładowego Fortis Bank Polska SA z kwoty 503.135.400,00 PLN do kwoty 660.441.360,00 PLN w drodze emisji 5.243.532,00 akcji zwykłych na okaziciela serii L, każda o nominalnej wartości 30,00 PLN przeznaczonych dla akcjonariusza Dominet.

Walne Zgromadzenie zdecydowało również o podwyższeniu kapitału zakładowego Fortis Bank Polska SA poprzez zwiększenie wartości nominalnej wszystkich wyemitowanych przez Bank akcji, łącznie z tymi których emisja nastąpiła w lipcu, z kwoty 30 do 50 PLN.

Akcjonariusze w celu podwyższenia kapitału zakładowego, podjęli decyzję o nowej emisji akcji serii M, skierowanej do akcjonariusza większościowego czyli Fortis Bank SA/NV.

W wyniku podjętych uchwał dotyczących zmian w kapitale zakładowym, docelowo będzie on wynosił 1.206.175.300,00 PLN.

W związku z powyższymi decyzjami zostały uchwalone przez Walne Zgromadzenie odpowiednie zmiany w Statucie Banku.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu:

26.08.2009 r.	Alexander Paklons Prezes Zarządu	podpis
26.08.2009 r.	Jan Bujak Pierwszy Wiceprezes Zarządu Dyrektor Finansowy	podpis
26.08.2009 r.	Jean-Luc Deguel Wiceprezes Zarządu	podpis
26.08.2009 r.	Jacek Obłąkowski Wiceprezes Zarządu	podpis
26.08.2009 r.	Jaromir Pelczarski Wiceprezes Zarządu	podpis
26.08.2009 r.	Philippe Van Hellemont Wiceprezes Zarządu	podpis
